

Умовы падпіскі: На 1 год 90 р., на 3 м-цы—2 р. 60 п.; на 6 м-цаў—5 р.; на 1 год—9 р. 75 п. Звычайна адрасу: Мінскага—13 н., Імша-гародняга—20 нп.

806. г. ЛЕНІНГРАД
Універсітэцкая Наварожная 7/9
Фундамент, воблі отеке Лен.Гос.
Універсітэта
Дзёр-дек. /38.1./

ВЯЗДА

Камуністычнае партыі (бальшавікоў) Беларусі і Мен. АК КП(б)Б.

Рэдакцыя і галоўн. кантора ПЯТНІЦА, 20 КРАСАВІКА 1923 г. № 92 (2399) Кошт асобнага нумару ўсёго 5 кш.

24 Адр. 1928

СЕНЬНЯ У НУМАРЫ

Паход нямецкай буржуазіі на чырвоных франтавікоў.
На сесіі ЦВК СССР.
У Кітаі.

Па БССР: — Падрыхтоўка да сяўбы. — Злачынная дзейнасць аддзяленняў Белпайгандлю і Хлебпрадукту ў Віцебску. — Падрыхтоўка да 1-га мая.

АРТЫКУЛЫ:

Перадавая — Вынікі аб'яднанага пленуму ЦК і ЦКК УсеКП(б). — Сялянскую гаспадарку на сацыялістычныя рэйкі. — 1-е мая і Асоавіахім. — Увага торфу. — Краязнаўчыя аб'яднанні ў прафарганізацыях. — Новая зямля — новыя людзі.

ВЫНІКІ АБ'ЯДНАНАГА ПЛЕНУМУ ЦК І ЦКК УСЕКП(б)

Рэзалюцыя Менскага гарадскога партыйнага актыву па дакладу т. Кнорына ад 18-га красавіка 1928 г

Заслухаўшы даклад т. Кнорына аб пастановах Аб'яднанага Пленуму ЦК і ЦКК УсеКП(б), актыў Менскай гарадской арганізацыі поўнасьцю ўхваляе і далучаецца да пастаноў Пленуму і заклікае акруговую партыйную арганізацыю да нясу-пыннага, няўхільнага правядзення ў жыццё ўсіх пастаноў Пленуму.

Актыў зьвяртае ўвагу партарганізацыі на тое, што, ня глядзячы на поспехі, якія маюцца ў справе знішчэння гаспадарчых труднасьцяў наогул у нашай акрузе, бягучыя гаспадарчыя кампаніі, рэалізацыя пазыкі, самаабкладаньне і пасоўкампаніі праходзяць нездавальняючым тэмпам і становіцца дагэтуль застаецца напружаным.

Гэта абязвае партарганізацыю прыняць усё захады да

клясавае лініі, як: недастатковы нажым на кулацкую верхавінку вёскі, надзвычайны нажым на сярэдняка, недаацэнка ролі беднаты, што ставіць пад пагрозу саюз беднаты з сярэдняком і змычку рабочае клясы з сялянствам.

Асуждаючы ўсе гэтыя недахопы, актыў лічыць, што далейшая работа партыйнай арганізацыі ў вёсцы павінна быць накіравана на ўзмацненьне бядняцка-сярэдняцкага блёку, на ажыўленьне работы сярод беднаты, на павышэньне яе ўдзельна-палітычнае вагі ў жыцці вёскі, рашуча праводзячы нажым на кулацкую верхавінку.

Эканамічная контр-рэвалюцыя ў Шахцінскім раёне і інш. недарэчнасьці ў кіраўніцтве гаспадаркай настойліва патрабуюць ад партарганізацыі і кожнага партыйца пасобку

Паход нямецкай буржуазіі на чырвоны саюз франтавікоў

Двудуша сацыял-дэмакратычных лідэраў Рука Англіі накіроўвае ўдар супроць СССР?

Забарона чырвонага саюзу франтавікоў

БЭРЛІН, 18. На падставе закону аб абароне рэспублікі міністр унутраных спраў Кайдэль (нацыяналіст) прапанаваў урадам усіх нямецкіх дзяржаў распустыць чырвоны саюз франтавікоў. Неабходнасьць роспуску матывуецца тым, што быццам чырвоны саюз франтавікоў „пагражае свабодзе выбараў і стварае небяспечную канфузацыю паміж імі, дзе будучь адбыцца выбары“.

Міністр унутраных спраў дзейнічае свавольна?

БЭРЛІН, 18. Як даводзіць „Берлінэр Тагблат“, акрамя Прусіі і Гэсэна, пратэст супроць дамаганьня агульна-нямецкага міністра ўнутраных спраў Кайдэля аб роспуску чырвонага саюзу франтавікоў зьявілі таксама Браўншвайг, Мекленбург, Гамбург і Любек.

Далей газета наведвае, што паводле вытлумачэньня „аднаведнай агульна-нямецкай установы“, ход Кайдэль паводзіць канцлера і іншых міністраў аб сваім намере распустыць чырвоны саюз франтавікоў, але ён ня моў простай згоды канцлера для гэтай меры і паводзіць яе ў рамках ведамствавай кампэтэнцыі міністэрства ўнутраных спраў.

У палітычных колах лічаць, што гэта тлумачэньне імкнецца відэаваць зьявіць з канцлера Маркса адказнасьць за роспуску чырвонага саюзу франтавікоў, бо супроць роспуску выказваюцца ўрады пасобных нямецкіх дзяржаў, у склад якіх уваходзяць прадстаўнікі партыі цэнтэра.

„Фосітэ Цейтунг“ адзначае поўную беспадстаўнасьць матывіроўкі дамаганьня аб роспуску чырвонага саюзу франтавікоў, гэта значыць няўгрунтаванай сьмялі на гвалтоўнае вызваленьне літэратара Ото Брауна з будынку акруговага суду ў Мозабіне (якое было зроблена невядомымі асобамі) і на сутычкі паміж членамі чырвонага саюзу франтавікоў і членамі рэакцыйных баявых арганізацыяў. „Нь суржэ Устанюлен“, гаворыць газета, — што пры распуску саюза галоўнымі віноўнікамі былі члены рэакцыйных арганізацыяў“.

Галадоўка палітэньявоненых у Зонэнбургу

„Ротэ Фанэ“ аб забароне

БЭРЛІН, 18. З прычыны кампаніі супроць чырвонага саюзу франтавікоў, камуністычная „Ротэ Фанэ“ піша: „Буржуазія бачыць, як растуць сымпатыі да асабістай партыі класавых баяў і нянаві сьмяяцца ці пераціць, каб сарваць перадвыбарчыя гатовацы чырвонага саюзу франтавікоў. Яна сумняецца, што перад публікацыяй гэтага патрабаваньня Кайдэля ўрадам нямецкі ўрад веў перагаворы з агульна-аэсбоніч нямецкіх дзяржаў. Сацыял-дэмакраты і лідэры прафсаюзаў ведаюць аб гэтых намерах ураду. Шляхам забароны чырвонага саюзу франтавікоў буржуазія бліжэй імкнецца накіраваць ўдар і кампартыі.“

Перадвыбарчая барацьба відэаваць будзе праведзена пад знакам белага тэарору супроць кампартыі. Нямецкі імперыялізм разгортвае да шпэрці там-там. Забарона чырвонага саюзу франтавікоў павінна быць неадкладна ўведзена ў дзеянне ў ўсіх прадрэспубліканскіх дзяржаў. Прадстаўніцтва ўраду павінна зарэаваць адукцацыя і пратэставаць супроць гэтай правакацыі буржуазнага блёку“.

Што робіць Біркэнхэд у Бэрліне

ЛЭНДАН, 18. „Дэйлі Гэральд“, на-мэнтуючы прамовы, сьвязаныя ангельскім міністрам па справах Індыі лэрдам Біркэнхэдам, які знаходзіцца зараз у Бэрліне, піша, што паездка Біркэнхэда ў Нямецчыну можа прывесці да „вельмі сур'язных дыпламатычных і міжнародных вынікаў“.

Далей газета заяўляе, што палата вобшчын „мае права ведаць, што робіць Біркэнхэд у Бэрліне, а тамсама ці ўзгоднены дзеянні Біркэнхэда з урадам, ці хоць бы з міністрам замежных спраў, і ці не прадрэспубліканскі ўрад новы дыпламатычны ход супроць СССР“.

БЕЛЫ ТЭРОР

ФРАНЦУСКІ КАМУНІСТЫ ГЭЙ ЗАСУДЖАН НА 15 ГОД ТУРМЫ І 100.000 ФР.

Падрыхтоўка масавых вобыскаў

БЭРЛІН, 18. Паводле вэстак „Вэльт ам Абэнд“, у зьвязку з маючай адбыцца забаронаю чырвонага саюзу франтавікоў, у Бэрліне падрыхтоўваюцца шматлікія вобыскі ў рабочых арганізацыях і савецкіх установах. Па словах газэты, прычыну выстульваньня Кайдэля трэба шукаць ня толькі ў націску, які зрабілі на яго партыйныя аднаўдцы, але і ў патэчных гутарках з нямецкімі палітычнымі дзеячамі.

Кампанія правага друку

БЭРЛІН, 18. Права друк пачаў супроць чырвонага саюзу франтавікоў разкую кампанія. Так, орган ваенных колаў нацыяналісты „Крэйццйтунг“ піша: „Чырвоны Саюз франтавікоў зьяўляецца адным з фактараў, які складае сілу бальшавізма ў Нямецчыне. Гэта — будучы Чырвоны армія Масквы ў краіне, ад рэвалюцыйна-ізававаньня якой дэ-лёка не адмовіліся. На варту пастаўлены жыльцёвыя інтарэсы дзяржавы і гэтыя інтарэсы больш лёгка абараніць сваячасова, чым у момант вострага крызісу“.

„Пратэсты“ прускага і гэсэнскага ўрадаў

БЭРЛІН, 18. У зьвязку з правава-ваю нямецкага міністра ўнутраных спраў распустыць чырвоны саюз франтавікоў, прускі і гэсэнскі ўрады апалывалі па тэлеграфу да вярхоўнага суду.

У камуністычных колах адзначаюць, што выстульваньне прускага ўраду (сацыял-дэмакратыя) і протэсту павінна прыкрыць сапраўдныя намеры сацыял-дэмакратыі, якая добра ведае, што вярхоўны суд тэрмінова прыме пастанову аб роспуску чырвонага саюзу франтавікоў, чаго даўна чакаюць сацыял-дэмакраты. Паведамляюць, што нямецкі ўрад запрапанаву вярхоўнаму суду прыняць пастанову безадкладна.

Гаспадар Нямецчыны адмовіўся ад спэткачына

Пратэст Камітэту па абароне Грамады

Камітэт навуковых працаўнікоў і пісьменьнікаў БССР па абароне Грамады, даведаўшыся аб адмаўленьні польскім урадам у выдачы візы карэспандэнту і адовай газэты „Савецкая Беларусь“, выражае свой энэргічны пратэст супроць гэтага акту польскае ўлады.

Камітэт з абурэньнем адзначае гэты акт польскае ўлады, зазначаючы, што фактам нявыдачы візы карэспандэнту газэты „Савецкая Беларусь“ польскі ўрад лішні раз даводзіць сваё імкненьне славаць ад шырокай грамадзкай думкі ня толькі Польшчы, але і ўсіх краін клясавую судовую расправу і сыненых віленскага польскага суду над пра-дстаўнікамі беларускага насьленьня ў Польшчы, Беларускай Сялянска-Работніцкай Грамады.

Прэзыдыум Катітэту навуковых працаўнікоў і пісьменьнікаў БССР па абароне Грамады.

ПРАЦЭС „ГРАМАДЫ“

(Па тэлеграфу ад уласнага карэспандэнта на працэсе)

ВІЛЬНЯ, 19. У апошнія дні на працэсе прайшоў рад буйных сьведак. Апрача Тушута і Касмоўскай, якія абавялі ацэнку Грамады з пункту погляду польскай дэмакратычнай грамадзкасьці, у 34 озень працэсу выступіў відны член „Вызвалення“ былы дэпутат Хамінескі. Яго паказаньні зьяўляюцца адным з буйнейшых момантаў працэсу. Характарызуючы Тарашкевіча з самага лепшага боку, Хамінескі падкрэсьлівае, што Тарашкевіч марыў аб канстытуцыйных матчымасьнях для беларусаў, потым пераканаўся, што беларусам ад парлямэнту чакаць няма чаго. У зьвязку з гэтым Тарашкевіч усё бліжэй падходзіць да мас. Палітыка Польшчы, кажа Хамінескі, іштэрнула Тарашкевіча ўлева, павяла да арганізацыі Грамады. Закочы аб нацыянальных зьвязках улада сабатавала і ні адно абяцаньне ня было рэалізавана. Тарашкевіч ня толькі быў ідэйным, але яо ідэясыць мела пачэсны характар. Я сам — заяўляе Хамінескі — прымушан быў выступіць ва ўрадавай фракцыі, бо лічыў арышт дэпутатаў гвалтам над канстытуцыйны.

На пытаньне пракурора ці імкнуўся Тарашкевіч да стварэньня незалежнае Беларусі Хамінескі дае адказ, які выклікае рух у залі: „Няма ніаднаго членаа беларуса, якому можна падаць руку, які-б ні вызначыў на сваім сьцім незалежнасьць Беларусі, за выключэньнем бадай толькі Паўлюкевіча“.

Канчаточы свае паказаньні, Хамінескі адзначае, што арганізацыя Грамады была патрэбнай хця-б для таго, каб правесці ў жыццё школьны закон.

36 дзень працэсу быў прысьвечан домыту б. беларускага сэнатара Уласава, які паказаў малюнак рэпрэсіі супроць беларускага нацыянальна-культурнага руху. Уласаў называе палітыку ўраду сабатажам, за што атрымлівае двойчы зайваў старэйшій суду. Уласаў сьведчыць, што дэкларацыі было падана на 412 школ — адкрыта-ж усёго дзьве. У часе акупацыі было 400 школ, — польскі ўрад 17 закрывіў; паўтара мільёны беларусаў ня мелі ніводнай гімназіі з траімі; у Латвіі 36.000 беларусаў мелі 26 школ, з назі і правамі. У маючыся ў Польшчы беларускія школы настаўнікі палілі на вядоўць беларускай мовы занятыя вядуцца на польскай мове.

нашня заданья.

Дасягненні, які маюцца ў праводзімых гаспадарчых кампаніях у вёсцы, зьяўляюцца вынікамі таго, што партарганізацыя ў асноўным правільна зразумела і праводзіла клясавую лінію партыі ў вёсцы. Побач з гэтым у правядзеньні кампаніі мелі месца выпадкі скрыўленьня лініі партыі, якія вызначыліся ў навяразнасці

белай чужых адносін да працоўнай рабочых, неадкладнага правядзеньня ў жыццё самакрытыкі і крытыкі, як меры знішчэння недахопаў у партыйных, савецкіх, гаспадарчых, кааперацыйных і гандлёвых апаратах, як меры ажыўленьня рабоча-пралетарскай грамадзкасці і палешаньня ўсёй пастаноўкі нашай работы.

ЗАБАСТОВАЧНЫ РУХ

Ангельскія прамысловыя хочуць кажыцца на грашовай спекуляцыі

ЛЕНДАН, 18. Асобная камісія, якая створана пасля канфэрэнцыі ў студзені па пытанні аб „ціры ў прамысловасці“ і якая складаецца з прадстаўнікоў прадпрыемстваў і генеральнай рады прафсаюзаў, прадставіла міністру фінансаў Чэрчылю мемарандум аб назначэнні ўрадам „падлабнага абследавання пытаньняў нацыянальнага кредыту, у прыватнасці пытаньня аб зьмяненні запасаў і яго значэнні для прамысловасці“. Мемарандум падрабязна не абгаворвае ў генеральнай радзе і прадстаўнікі яго падпісалі мемарандум без запытання генеральнай рады.

Мемарандум заяўляе, што становішча ангельскай прамысловасці можа быць адноўлена толькі ў тым выпадку, калі „гібнасьць грашовай сыстэмы і кредыту будзе вытарчальна забяспечана, каб задаволіць патрэбнасці прамысловасці і гандлю“.

У дэявых і палітычных колах тлумачаць гэта, як выяўленьне жаданьня прамыслоўцаў спыніць палітыку залатога парэтату фунту сэрлінгаў і перайсьці да палітыкі інфляцыі (выпуску папярэвых грошай). Некаторыя колы выказваюць меркаваньні, што прадстаўнікі генеральнай рады ў асобнай камісіі, якія падпісалі мемарандум, не асьведомлены аб сапраўдных імкненьнях прамыслоўцаў і зьявіліся асьпялою зброяю ў іх руках.

ПРАЗ ГОЛАВЫ ЛІДЭРАЎ РАБОЧЫЯ ПРАЦЯГВАЮЦЬ ЗАБАСТОЎКУ

ЛЕНДАН, 18. Агенства „Рэйтэр“ паведамляе: Разгалосілі паміж рабочымі лідэрамі папярэвіці рассяўджаньне забастовачнага руху, які ўзьнік на токісцкіх прадпрыемствах. Каля паловы бастуючых у колькасці 15.000 чалавек зьявіліся на работу. 9 прадпрыемстваў аднавілі работу.

Рэшта бастуючых, паводле чутак, пьверда паставіла працягваць забастоўку, для правядзеньня якой вызначана забастовачны камітэт у складзе 85 чалавек.

ПАХОД ІНДЫЙСКІХ ЧЫГУНАЧНІКАЎ СПЫНЕН

ЛЕНДАН, 18. Паход чыгуначнікаў, што бастуюць у Індыі (Усходняя Індыя), які ішлі на мяні чыгунікі з мэтай захапіць на забастоўкі чыгуначнікаў і іншых пунктаў, спыніўся. У прычынах таго, што працяг ішоў далей выявіўся не пад сілу бастуючым рабочым, якія становілі даўгата галадоўска і іншымі бедамі.

НАСЬПЯВАЕ КАНФЛІКТ У ВУГАЛЬНАЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ

ВАРШАВА, 18. У вугальнай прамысловасці насцьпявае канфлікт. Прадпрыемцы паставілі парваць калектыўны дагавор з рабочымі з 1-га мая. Клясавы прафсаюз гарнякоў ухваліў ня браць да ведама пастановы прадпрыемстваў і з свайго боку дамагацца прыстаўкі ў аднаведззеньні ў ростам дарагоўці.

Арышты бастуючых гарнякоў у Пэнсільваніі

НЬЮ-ЁРК, 18. Забастоўка 15.000 неарганізаваных гарнякоў Пэнсільваніі, якая адбываецца пад кіраўніцтвам камітэту адрадаваньня прафсаюзаў, суправаджаецца масавымі арыштамі.

У ПОЛЬШЧЫ

ГАНДАЛЬ З НЯМЕЦЫНАЙ НЯ ЛАДЗІЦА

ВАРШАВА, 17. Перамовы паміж старшынёй польскай дэлегацыі Тадоўскай і старшынёй нямецкай дэлегацыі Гэрмэсам аб аднаўленьні гандлёвых перамоў на далі канчатковых вынікаў.

КАТАСТРАФІЧНЫ СТАН ПАСЕВАЎ

ВАРШАВА, 18. З уоіх акруг Польшчы паступаюць паведамленьні аб катастрафічным стане пасеваў, які выклікаюць крайню непрыемную атмасфэру ў умовах.

СЬНЕЖНЫ ГУРАГАН

ВАРШАВА, 18. На працягу апошніх сутак у значнай частцы Польшчы бушаваў сьнежны гураган. Павалена шмат тэлеграфных і тэлефонных слупоў. Чыгунка зьнесена сьнегам. Чыгуначная тэлеграфная і тэлефонная сувязь часткова перарвана.

АРЫШТЫ І ВОБЫСКІ ў ФІНЛЯНДЫ

ГЭЛЬСІНГФОРС, 18. Сёньня зроблены вобьскі ў бюро фінляндзкіх прафсаюзаў і ў рэдакцыі газэты „Весьнік рабочых арганізацый“. Арыштаваны сакратар рады прафсаюзаў Туомінен і загадчык гаспадарчаю часткаю газэты Паянэн. Арыштаваны таксама рэдактар сацыялістычнае часопісі „Зубіе“, дэпутат сойму Эно. Арыштаваныя падазраюцца ў нелегальнай камуністычнай дзейнасьці.

Пангалосу пагражае паўторная высылка

ВЕНА, 18. Паводле вестак з Атан, у грэцкім друку апублікаваны ліст Пангалосу, у якім ён заяўляе, што ўсе чуткі аб падрыхтоўцы змовы на яго карысьць зьяўляюцца толькі маўраў, які мае на мэце паўторную высылку яго з Атан.

ВЫКРЫЦЦЭ КАМУНІСТЫЧНАЙ АРГАНІЗАЦЫІ ў ВЭН-ГРЫ

ВЕНА, 18. Паводле паведамленьня вэнгерскага друку, паліцыя выявіла камуністычную арганізацыю ў Паўночным Баначе. У часе вобьскоў паліцыя, нібы, знайшла рэвалюцыйную літаратуру і 65 імя камуністычнае арганізацыі. Зроблены арышты.

Перавыбарная кампанія ў Францыі

Выход з партыі — праэтэст супроць супрацоўніцтва з буржуазнымі партыямі

ПАРЫЖ, 18. Стары дэяч сацыялістычнай партыі Шасань, які перамог на дэятковых муніцыпальных выбарах у Монтрэйлье кандыдата рабоча-сялянскага блэку, вышаў з радю партыі. Прычыною выхаду Шасаня з партыі зьяўляецца тое, што ён супроць супрацоўніцтва сацыялістычна з буржуазнымі партыямі і зьяўляецца прыхільнікам адзінаства пралетарскага фронту.

Крывавая сутычка на перадвыбарным сходзе

ПАРЫЖ, 18. На перадвыбарным сходзе ў Малахэве, палажаным кандыдатам рэспубліканскай партыі, адбылася сутычка паміж прыхільнікамі арганізатараў сходу і выбаршчыкамі рабоча-сялянскага блэку. 10 чалавек паранена. Паліцыя арыштавала 4 удзельнікаў сходу.

Канфэрэнцыя амэрыканскіх згоднікаў „ПАТРАБУЕМ ПРЫЗНАНЬНЯ СССР, АЛЕ...“

НЬЮ-ЁРК, 18. Скончылася канфэрэнцыя сацыялістычнае партыі ПАЗШ. У адной з рэзалюцый канфэрэнцыя патрабуе, каб Злучаныя Штаты прызналі СССР, „бо гэта будзе спрыяць умацаваньню міжнароднага становішча“. Тут жа сацыялістычная партыя агаворваецца, што яна не адабрае большавіцкага рэжыму і, як водзіцца, „асуджае палітыку савецкага ўраду“.

Спрэчні па пытанні аб рабочай партыі былі бурныя і скончыліся ўхваленьнем рэзалюцыі, у якой гаворыцца, што сацыялістычная партыя гатова супрацоўнічаць з усімі групамі, якія сумленна імінуцца да стварэньня партыі вытоўчых класаў на грунце вераваньня ў палітычную і прамысловую дэманратыю“.

Праз увесь час канфэрэнцыі камуністычны друк штодня востра крытыкаваў сацыялістычную партыю, адзначаючы, што сацыялісты адхіляюць клясавую барацьбу, бо яны падтрымліваюць самую рэакцыйную ў сьвеце прафбюракратыю.

У Грэцыі арыштаваны фабрыканы-падпольшчыні

АТЭНЫ, 19. Віноўнікі вядоўніх вядоўніх пажараў, якія далі буржуазнаму друку Грэцыі повад пачаць умоўную кампанію супроць камуністычнае арганізацыі. Дзякуючы вышэйшаму, што падпал барака на фініскім рынку і палана ў Пірэі, ад чаго загарэлася вялікая тунэльная фабрыка, зроблен італьянцям Відалем. Відаль — прафэсійналы адпалішчык, які прыхаў у Атану, каб „зарабіць“. Ён прынаўся ў паліцах і назваў асоб, якія намялі яго дз гэтае мэты, — удзельнікі барака і Уласьнік мяшны. Яны былі арыштаваны і пака аді, што ўчынілі падпад, жадаючы сьмерці-стацыя стракавою прэміяй, каб напавіць свае справы. Дзякуючы працягваецца.

Савецка-японскія адносіны

ТОКІЁ, 19. На паслядзеньні ўраду і прадстаўнікоў верхняй і ніжняй палаты лідэр алявыдзі Панакура спытаў ці правільныя чуткі, што Камітэты лідэраў японскіх камуністычна інструкцыі, а таксама, што савецкі ўрад зьмяшчае ў справу японскіх камуністычна і як гэта адаб-еца на савецка-японскіх адносінах.

Міністр унутраных спраў Сэюга адказаў на першае пытаньне станоўча. Прэм’ер Танака заявіў, што зараз я можа нічога сказаць наконт савецка-японскіх адносінах, аднак з уў вэрсію аб уядзе савецкага ўраду ў справу японскіх камуністычна. Урад расьсьледуе гэтае пытаньне.

Савецкае золата ўжо ў Нямеччыне

БЭРЛІН, 18. Параход з грузам савецкага золата, адпраўлены назад у Нямеччыну з Ньё-Ёрку, прыбыў учора ў Брэмэн.

Прыгавар над Міхайлоўскім зацьверджан

Учора Вярхоўны суд БССР разгледзюў насацыяльную жапабу зраджанага на раостра латвійскага шпііна Міхайлоўскага. Прыгавар пайнут у моцы.

У Саюзе Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік

На сасіі ЦВК СССР

Закон аб зямлі на сасіі ЦВК

МАСКВА. На ранішнім пасядзеньні Савету Нацыянальнасьці 18-га красавіка адкрыліся спрэчкі па дакладах т. т. Каліна і Фрумкіна. Прамоўцы ўносілі папраўкі і дадаткі да праасобных артыкулаў новага закону аб сельска-гаспадарчым надатку, адпаведна з інтарэсамі саюзных і аўтаномных рэспублік.

На вьчэрніх пасядзеньнях Саюза Савету і Савету Нацыянальнасьці 18 красавіка спрэчкі па дакладах т. т. Каліна і Фрумкіна адбываліся далей.

МАСКВА, 19. На ранішнім пасядзеньні Савету Нацыянальнасьці 19-га красавіка скончыліся спрэчкі па дакладах т. т. Каліна і Фрумкіна.

Прамоўцы ў сваіх прамовах адзначалі, што новы законпраект цалком адпавядае асноўным прынцыпам нашай палітыкі ў вёсцы, забесьпячае інтарэсы бядняцкіх і сярэдняцкіх гаспадарак і ўзмацняе курс на сацыялістычную перабудову вёсцы.

МАСКВА, 19. На разгляд цяперашняе сасіі ЦВК СССР пададзены „Агульны пачаткі землеарыстаньня і землеўпарадкаваньня“, распрацаваныя паводле пастаноў 4-га зьезду саветаў СССР. Гэты новы закон мае вялізарнае значэньне як для Саюзных Рэспублік, так і для ўсяго СССР. Асноўнае зьмяньнага ладу, гаворыцца ў законе, — зьяўляецца нацыяналізацыя зямлі, г. з. адмена назаўсёды прыватнае ўласнасьці на зямлю і ўстанавленьне выключна дзяржаўнае ўласнасьці на яе.

Разныя аьдзелкі, якія парушаюць прынцып нацыяналізацыі зямлі (купля, продаж застава, дарэньне і г. д.), ня маюць моцы і цягнуць за сабою пазбавленьня ўдзельнікаў гэтых аьдзелкаў права нарыотаньня зямлёю з прыцягненьнем іх і іх падсобнікаў да крымінальнае аднаснасьці.

Асноўнаю задачою закону зьяўляецца разьвіцьцэ вытворчых сіл сельскае гаспадаркі з забесьпячэньнем усё большага ўзмацненьня ў ёй сацыялістычных элемэнтаў. Сродкамі для гэтага служаць падышэньне тэхнічнага ўзросту сельскае гаспадаркі і разьвіцьцэ сеткі калектыўных і савецкіх гаспадарак. Далей закон далажна вызначвае адметнасьці Саюзу ССР і Саюзных Рэспублік у галіне зямельнага законодаўства.

ПЛЕНУМ УСЕУКРАЇНСКАГА ЦК ГАРНЯКОЎ

ХАРКАЎ, 18. Сёньня закрыўся пленум Усеўкраінскага камітэту горнарабочых. У сваіх пастаювах пленум узялі ўвагу палітычнае і арганізацыйнае буд аўшчытва ў Донбасе.

Пленум канстатаваў, што памылкі ў капітальным будаўніцтве ў значнай ступені зьявіліся вынікам непраўільнай іераўнічай структуры Донвугалю, якая адзначалася бюракратычным цэнтралізмам. У бліжэйшы час павіна быць праведзена рэарганізацыя трэсту.

Закрываючы пленум старшын Усеўкраінскага ЦСРС тав. Акулаў сказаў: „У аснову далейшай работы праарганізацыі гарнякоў павіна быць паложаны паставы ЦК УсеКП(б), а імяна — паставы па шахцёнскай справе і рэвалюцыі аб становішчы ў Ардэмаўскай акрузе“.

Чыгуначныя канфэрэнцыі

СЕВАСТОПАЛЬ, 20-га красавіка ў Севастопалі адкрыліся чарговая савецка-латвійска-нямецкая чыгуначная канфэрэнцыя.

21-га красавіка ў Севастопалі пачыналася чарговая савецка-латвійска-эстонская чыгуначная канфэрэнцыя. Старшынёю савецкай дэлегацыі назначана ішоўнаркамдэп’янін Ірыя ўрадзэ УССР т. Шэ а саніта-хо. вьчэр гэтага

Раенныя партсходы Масквы адобылі паставы пленуму ЦК і ЦКК

18-га красавіка ў раднае Маскве адбыліся сходы партыйнага актыву, у якіх былі заслуханы даклады аб працы аб’яднанага пленуму ЦК і ЦКК. Доклады рабілі т. т. Варашылаў, Касір і інш. Усёды ўсёаглені рэзалюцыі, якія поўнасьцю адабраюць паставы пленуму і зазначаюць на неабходнасьць цьвердага правядзеньня іх у жыццё.

НА БАРАЦБУ З П’ЯН-СТВАМ

18-га красавіка ў Маскве, у клубе Кузмітэрава т. Букаркін зрабіў даклад аб барацьбе з алкагалізмам. Ён адзначыў на неабходнасьць пачаць арганізую барацьбу з п’янствам на ўсім Саюзе, асабліва сярод моладзі.

КАНЧАТКОВЫ ПРАЕКТ ТУРКСІБУ ЗАЦЬВЕРДЖАН

У Крамлі адбылося пасядзеньне камітэту дапамогі Туркестану-Сібірскай чыгуны. Ірээдзіум камітэту заадыўся з прадстаўленым Наркамчылазу канчатковым праектам будаўніцтва дарогі. У праекце прадуладжэ-ваецца правядзеньне маністраў праз Алмаату.

1-АЕ МАЯ і Асоавіяхім

У гэтым годзе працоўныя будуць сустракаць 1-га мая — святая пратэстаў працоўных супроць палітыкі драпежнікаў імперыялістых і імперыялістычнай вайны, у хуткім часе насільна пасаджэньнаў жаўноўскай камісіі па падрыхтоўцы да канфэрэнцыі па разброеньні.

На гэтых пасаджэньнях, як вядома, савецкая дэлегацыя высунула і абараняла праект поўнага і ўсеагульнага разброеньня.

Наша прапанова была адкінута. Капіталісты і прыгнатацелі, якія балбачуць аб разброеньні толькі для таго, каб увесці ў заблуджэньне працоўныя масы, адмовіліся разброеньня.

Толькі СССР, толькі працоўныя зьяўляюцца сапраўднымі прыяцелямі міру. Толькі перамога савецкай улады зможа сапраўды ўратаваць чалавечтва ад войн.

Асоавіяхім заклікан быць бліжэйшым памочнікам Чырвонай арміі. Ён зьяўляецца арганізатарам вайсковай работы сярод грамадзянскага насельніцтва.

Калі-б савецкі праект аб разброеньні быў прыняты, Асоавіяхім ахвотна адмовіўся б ад вайсковай работы і накіраваў-бы ўсе свае сілы на мірную гаспадарчую работу.

Але цяпер, калі імперыялістыя яшчэ раз адкрыта сказалі, што яны ня хочуць разброеньня, Асоавіяхім павінен ўзмоцніць сваю работу па абароне СССР.

Уступай у члены Асоавіяхіму — узмацняй абароназдольнасць СССР!

Усе арганізацыі Асоавіяхіму павіны правесці вялікую разьясьняльную кампанію сярод рабочых і сялян аб выніках барацьбы СССР за разброеньне. У часе гэтай кампаніі трэба правесці масавыя сходны членаў Асоавіяхіму з дакладам аб выніках Жаўноўскай канфэрэнцыі і задачах Асоавіяхіму; рад дакладаў і мітынгаў для рабочых і сялян; масавыя дэманстрацыі са спецыяльнымі лэзунгамі ў дзень 1-га мая.

Акрамя таго трэба арганізаваць асобныя гурткі па вывучэнні гісторыі барацьбы СССР за мір; шырока распаўсюджаць масавую літаратуру па пытаннях разброеньня, ваеннай небяспекі, ваеннай работы сярод грамадзянскага насельніцтва, агітацыі і конкурсу чэмпіёнаў і арганізацыі Асоавіяхіму. Гэта кампанія павіна быць выкарыстаная і для таго, каб узмацніць папулярнасць сярод шырокіх мас членаў таварыства настаўнікаў і працоўных у Польшчы.

ПАРТЫЙНАЕ БУДАЎНІЦТВА

„ВЕСКА ўПЕРАД, ДА КАЛЕКТЫўНАЙ ГАСПАДАРКІ“. Да ажыццяўленьня гэтага лэзунгу павінны быць прыстасаваны ўсе формы і віды работы ў вёсцы, гэты лэзунг павінен стаць у цэнтры ўвагі ўсіх акруговых, раённых і сельскіх партыйных, савецкіх і грамадзкіх арганізацый.

(З рэзалюцыі Бюро ЦК КП(б)Б ад 9 сакавіка 1928 году).

СЯЛЯНСКУЮ ГАСПАДАРКУ НА САЦЫЯЛІ-СТЫЧНЫЯ РЭІКІ

(Першая акруговая нарада камуністых і камсамольцаў, якія працуюць у індывідуальных і калектыўных гаспадарках Палацкай акругі)

Як адзін з метадаў, які садзейнічае прамаўленню дырэктывы 15 зьезду партыі па пытанні аб калектыўна-сельскай гаспадарцы і— Палацкі АК КП(б)Б склікаў акруговую нараду вясковых камуністых і камсамольцаў, што працуюць у індывідуальных і калектыўных гаспадарках.

Сельская гаспадарка акругі, ня гледзячы на абсалютны рост валавой прадукцыі, характарызуецца нізкаю таварнасцю і мае тэндэнцыю да паніжэньня ў зьвязку з яе драбленьнем і прымітыўнымі спосабамі апрацоўкі. Гэта стаіць на ўзросте пытаньне практычнага правядзеньня калектыўна-вёскі — утварэньня буйных гаспадарак.

Неабходна адзначыць, што многія камуністы і камсамольцы ўжо шмат правялі практычнай работы па стварэньні вытворчых аб'яднаньняў і калектываў, але пры гэтым зьяўляецца агульная тэндэнцыя — гэта пераход на землі былых майнткаў, дзе лягчэй арганізаваць калектывы.

Што-ж датычыць утварэньня калектываў на землях працоўнага карыстаньня, дык гэтым пытаньнем амаль што не займаліся ні ячэйкі, ні асобныя камуністы і камсамольцы.

Нарада паставіла задачу перад вясковымі камуністамі пры правядзеньні земляўпарадкаваньня ў вёсках дабівацца арганізацыі хоць-бы аднаго калгасу на землях тых гаспадарак, якія земляўпарадкоўваюцца.

Вялікай перашкодай у справе інтэнсіфікацыі сельскай гаспадаркі зьяўляецца адсутнасць у сялянства адукацыйна-культурна-аграмаічных ведаў і малая культурнасць. Выходзячы з гэтага, нарада паставіла, што кожны гаспадар камуністы і камсамалец, у першую чаргу на сваёй гаспадарцы, павінен зьвінчыць троххатлеўку, перавесці яе на шматлеўку, пашырыць таварнасьць і засьці тэхнічных култур, асабліва ільну, ужываць культурную апрацоўку і раньняе заворваньне зямлі, арганізаваць калектывы і адукацыйна-аграмаічныя сельска-гаспадарчых машынаў.

на гаспадаркі, аднак, з прычыны дэфіцытнасьці кармоў разгарнуцца ў гэтым напрамку ня можа. Як выхад з такога становішча, нарада ўхваліла пашырыць плошчу пад засеў кармоў, палепшыць сенажаці, праз іх угнаваньне і пасеў траў, спыніць насцьбу жыўлы вясной і восеньню на гразкіх сенажацях.

Асабліва важным мерапрыемствам нарада адзначыла пасеў корань-плодаў і ўхваліла, каб у кожнага камуніста і камсамольца ў гэтым годзе былі засеены корань-плоды, а таксама, каб шырока прапагандаваўся пасеў корань-плодаў ваогул у бядняцка-серадняцкіх гаспадарак.

Вялікую ўвагу зьвярнула нарада на пытаньне арганізацыі новых калектываў і вытворчых аб'яднаньняў. Паставіла задачу, каб кожны камуністы і камсамалец абавязкова зьяўляўся актыўным членам вытворчага аб'яднаньня і падаючы асабісты прыклад, групаваў вакол сябе бядняцка-серадняцкія масы з мэтай пераходу ў калектывы.

Гэта тым больш важна, што існуючы 55 калектыўных гаспадарак у акрузе не зьяўляюцца ў сувязі з большасьцю паказальнымі для калектыўна-сельскай гаспадаркі, маюць рад адмоўных бакоў, як гаспадарчага, так і ўнутрыарганізацыйнага характару. Наглядаюцца вакуітасць, адарванасць ад ваколлічнага сялянства, блытаць складу, нізкая ўраджайнасць, амаль адсутнічае культурна-асьветная праца, не выкарыстоўваюцца пад засеў уся плошча зямлі, уживаюцца ваём рабочай сілы. У калгасах слабая партыйная і камсамольская працоўна-ва ўсіх калгасах маецца 21 камуністы і 40 камсамольцаў.

На зьвінчэньне зазначаных недахопаў нарада зьвярнула шмат увагі. У адносінах павялічэньня партыянасьці ў калгасах, нарада ўхваліла, як практычную задачу, арганізацыю партыі і камсамолу на кошт сялян, што працуюць у калектывах, а таварнасьці і за кошт умяшчэньня камуністых і камсамольцаў.

За ўзмацненьне работы вясковай парт'ячэйкі

(Мазыр)

Вясковыя парт'ячэйкі за апошні год значна ўзмацніліся, узраслі і досыць шырока разгарнулі сваю дзейнасьць па абхове сваім кіраўніцтвам асноўных галін працы ў вёсцы.

Праведзеныя кампаніі рэалізацыі пазыкі ўзмацненьня сельскай гаспадаркі, самаабкладаньне, павялічэньне паёў, загатоўкі і г. д. зьявіліся экзаменам для кожнай вясковай парт'ячэйкі і кожнага партыйца пасобку. Кампаніі паказалі, што большасьць вясковых парт'ячэйкаў была на сваім месцы і справілася з тымі вялікімі задачамі, якія на іх былі ўскладзены; гэтыя сур'езныя кампаніі не захпілі раптоўна большую частку ячэек, аб гэтым у выстарчалькі меры сьведчаць вынікі выкананьня заданьняў.

У рабоце былі і цэлы рад хібаў і недахопаў. Не заўсёды і ня ўсе парт'ячэйкі змаглі сваячасова прамаіць задачы партыі па радзе важнейшых пытаньняў працы; не заўсёды рад парт'ячэйкі вёскі быў на сваіх месцах (па пытаньнях арганізацыі беднаты, арганізаванай барацьбы з кулацтвам, стварэньні і арганізацыі вакол сябе беспартыйнага батрацкага і бядняцка-серадняцкага актыву, уцягненьне батракоў у партыю і прафсаюз, слабое прыстасаваньне ўсёй масавай працы да сваячасовага выпячваньня перад шырокімі масамі сялянства чарговых задач партыі, невыстарчальная работа з сельпарторгмі і слабая праца з боку апошніх сярод сялянства па лініі папулярнасьці сярод сялянства пытаньняў калектыўна-вёскі, невыстарчальная работа па ажыўленьні дзейнасьці сельсаветаў у сэнсе пастаноўкі апошнімі больш практычных гаспадарчых пытаньняў і г. д.

Нарада сакратароў вясковых ячэек абавязавала ўсе бакава ўсе гэтыя пытаньні, наметіла рад практычных мерапрыемстваў па ўзмацненьні дзейнасьці вясковых парт'ячэйкаў і практычным ажыццяўленьні пастаноўкі партыйных зьездаў.

Б. Шпітальні.

НАРАДА КАМУНІСТЫХ для абаварэньня пытаньняў аб арганізацыі і большым уцягненьні працоўных мас у справу САДЗЕЙНІЧАНЬНЯ

КАПІТАЛЬНАМУ БУДАЎНІЦТВУ і РАЦЫЯНАЛІЗАЦЫІ ВЫТВОРЧАСЬЦІ, ЯКАЯ БЫЛА НАЗНАЧАНА на 20 красавіка, адбудзеньня 26-га красавіка 1928 г. а 7 гадзіне ўвечары ў залі пасаджэньнаў ЦК КП(б)Б

На нараду запрашаюцца:

Члены Эканам. Наряды, члены калегі РСІ, фракц. Прэзыдыуму ЦСНСВ, члены Прэзыдыуму ВОНП, дырэктары трыстаў і іх намеснікі, рэдактары газет, прастаўнікі Менскага АК і ЛКА КП(б)Б, сакратары Ляхаўскага Гарэдазнага і Бястрычкіўскага райкомаў КП(б)Б.

Сакратар ЦК КП(б)Б ВАСНІВІЧ.

Камуністы і камсамалец — у першыя палы

Больш увагі кандыдацкім групам

(Менская акруга)

Значны прыём сялян у партыю за апошні год, тэрытарыяльная раскіданасць членаў і кандыдатаў партыі на вёсцы, невыстарчальная партэтка ў вёсцы — патрабавала новых форм па ўдзяньні кандыдатаў партыі ў практычную партыйную працу. Адзін з такіх форм зьяўляюцца кандыдацкія групы, якія хоць ня маюць праў парт'ячэйкаў, але выконваюць амаль тых-ж самых заданьні, што і парт'ячэйкі.

За апошні год колькасць кандыдацкіх груп у Менскай акрузе значна павялічылася — з 9 да 23. Калі ў мінулым годзе кандыдацкімі групамі абхаплялася 10 членаў партыі і 48 кандыдатаў, дык у гэтым годзе кандыдацкімі групамі абхоплена 46 членаў і 76 кандыдатаў. Адначасова рост членаў і кандыдатаў партыі ў кандыдацкіх групам зьведчыць аб тым, што праца кандыдацкіх груп забяспечана партыйным уплывам.

Важнасьць правядзеньня партыйнай лініі сярод сялянскіх мас пасьля дырэктывы 15-га партз'езду ўсе КП(б) і XI-га зьезду КП(б)Б усім ясна. Між тым, райкомы партыі непасрэдным правадыком гэтых пастаноў у жыццё ўзяліюцца мала ўвагі. Кандыдацкія групы тым і адрозніваюцца ад парт'ячэйкі, што яны яшчэ мала палітычна-выхаваны, ня маюць пэўных форм працы, часта ня маюць дакладных дырэктыв і зазначэньняў. Аднак, райкомы мала заслухоўваюць даклады аб іх рабоце, мала інструктуюць і не даюць практычных указаньняў. Сьмешва-ж, калі з моманту 6-й партыйнай акруговай канфэрэнцыі толькі адзін райком заслухаў даклад аб стане кандыдацкіх груп, іншыя райкомы за гэты час дакладаў не заслухоўвалі, шматкіх агітаў, як і чым жывуць кандыдацкія групы, не рабілі.

Сакратарыят Менскага АК КП(б)Б, заслухоўваючы даклад аб працы кандыдацкіх груп у акрузе, зазначыў, што існаваньне кандыдацкіх груп сьце апраўдала і толькі райконам трэба больш зьвярнуць увагі на дапамогу кандыдацкім групам у штодзённай працы праз бліжэйшыя парт'ячэйкі і на большае палітычнае выхаваньне кандыдатаў партыі гэтых груп.

Як будуць абслугоўвацца будаўнічыя-сэзоньнікі

Інтэрнаты, культуработа, стапоўкі, ахова працы

Асноўнае, што перапраждала да гэтага часу правільнаму абслугоўваньню рабочых-сэзоньнікаў — гэта бесталковы наплыў іх з вёсак, без усялякіх узгадненьняў з біржай працы.

Праб, а часта і самі дзесятнікі, «вылісвалі» прыватным лістом цэлыя арцелі рабочых, незалежна ад таго, ёсьць ці няма на біржы працы мясцовыя будаўнічыя.

Так было да гэтага часу. Такі бесталковы наплыў рабочай сілы, перш за ўсё, вытыкаўся на кватэрнае пытаньне. Рабочым ня было дзе жыць. Зларалася таксама, што які-небудзь дзесятнік намыляўся ў разьліках на працу, і рабочым прыходзілася або варочацца дамоў, або брацца на вучот біржы працы.

— Дзе-ж ваша работа? — звычайна пыталі рабочыя дзесятніка, — вы-ж пісалі: «прыляджайце, работа будзе», ці-ж мы з вамі паветраныя замкі будаваць будзем, ці што?

— Памыліўся...

У гэтым годзе такога становішча ня будзе. Рабочыя-будаўнікі на якую-б та ці было працу будуць наймацца выключна праз біржу працы, якая ў першую чаргу будзе насялаць на работу месцовых будаўнічых і толькі ў выпадку нястачы іх яны будуць вербавацца з іншых раёнаў.

Пытаньне аб кватэрах для сэзонных рабочых у гэтым годзе будзе вырашана шляхам пабудаваньня пры кожнай буйной будове спецыяльных інтэрнатаў. Такія інтэрнаты вырашана, напрыклад, пабудоваць пры малочнай фабрыцы, фабрыцы Меншэвой, унівэрсытэцкім гарадку і г. д.

Побач з інтэрнатамі таксама будуць пабудаваны і стапоўкі спецыяльна для рабочых. У мэтах патаньня абелаў у гэтых стапоўках мяркуецца работу ў іх вёсцы на прыдчынах самаабслугоўваньня.

Стапоўкі будуцца так, каб іх памяшканьні можна было выкарыстаць і для культурнай масавай работы сярод сэзоньнікаў. У стапоўках будуць створаны спэцыяльныя, чыталыі, шахматныя сталікі і г. д.

У часе абеду будуць праводзіцца чыткі журналаў і газет у голас, для чаго вылучаюцца спецыяльныя людзі. Будуць праводзіцца гутаркі па тэмах, якія высюваюцца самімі рабочымі.

На працягу ўсяго будаўнічага сэзону рабочых будуць абслугоўваць бібліятэкі і кіно-перасоўкі, якія таксама будуць знаходзіцца ў стапоўках.

А. Б.

Арганізуюцца гурткі лікбэар і

вша група планує Центрального
Совету Ассамблею чарговны за-
дачы.

Асноўная ўвага павінна быць
зьвернута на палешаньне якасьці
работы нізавых ячэек і на
поўны пераход на летнія фор-
мы работы таварыства.

Кампанія ні якім чынам не па-
вінна праявіцца на ударнай фор-
ме. Яна павінна праявіцца сы-
стэматычна у плянавым парадку
на працягу прыблізна двух тыдняў.
Гэта кампанія павінна прайсці
пад лозунгам сацыялізацыі аба-
раце індустрыялізацыі і ўзвышэння
культурнага ўзроўню саюзу, саюз-
най масы.

быцьдэ сельска-гаспадар-
і г. д.
Аднай з задач, якая была высу-
путна апошнім пленумам ЦК КП(б)Б,
зьяўляецца — пашырэнне пасеўнай
плошчы. Парада вызначыла прак-
тычны шлях вырашэння гэтай за-
дачы праз скарачэнне плошчы па-
пару, праз апрацоўку няўдобных
зямель (аблогаў-дзірачоў), выка-
рыстоўваючы багатовыбітныя,
даўшы капітальны пакаванні аб-
тэктывам, як партыйны-сельскія гаспа-
дары павінны арганізоўваць гэту
справу.

Сельская гаспадарка Полац-
кай акругі мае ўхіл у бок
развіцця прадукцыйнай малоч-
нага прадукцыі.

На пытанні пасеўнай кампаніі
парада абавязала кожнага камуні-
ста і камсамольца прыняць прак-
тычны ўдзел у ажыццяўленні
плянаў, намечаных сельсаветамі.
Камуністы і камсамольцы павінны
быць прыкладнымі ў сваёй гаспа-
дарцы ў сярэ ачысткі насення,
набыцці чыстасортнага насення
і г. д. Камуністы на ўсёцы паві-
нен быць першым калектывізаца-
рам і па ўласным прыкладзе па-
казаць усю перавагу калектывных
форм выдзялення сельскай гаспадар-
цаў у калгасы.

В. Масовіч.

Пытанне ўрабавання ўдзель-
най акругі скончылася парада камуні-
стаў і камсамольцаў — сельскіх гаспа-
дароў, якіх у райкомы КП(б)Б гэта
парода абавязала чытаць, пастаў-
лена 15-м пленумам ЦК КП(б) і XI-ым
пленумам ЦК КП(б) аб працы на ўсёцы, а
імяна: калектывізацыя, земляўпарадка-
вальнае, кааперацыйнае, пасеў-
нальнае і савабкладаньне. У пера-
важнай сваёй большасці ўскосны актыв
паказваў добрае разуменне тых
задач, якія павялічваюць пераход ім.

У спрэчках выступіла каля 30 ча-
век. На было ніволага пытаньня пра-
цы на ўсёцы, якое не знайшло-б сваёго
поўнага адбітку ў спрэчках. Цэнтраль-
ным пунктам было пытаньне аб калек-
тывізацыі.

зусім прывабна, што і камуні-
сты і камсамольцы — сельскія гаспа-
дары павінны быць падбуршчыкамі
у арганізацыі калектываў. Яны першы-
мі павінны ўваходзіць у гэты калек-
тывы, або старання скарыстаць усе тэ-
леграфічныя магчымасці, каб сапраўды
прабачыць наказальнымі свае гаспадаркі.

Парада ўхваліла мерапрыемствы ра-
ёнага камітэту КП(б)Б, накіраваныя
на палешаньне становішча ўскоснай
беднаці і сярэдняка. Трэба зрабіць так,
каб гэтыя мерапрыемствы знайшлі свой
адбітак у штодзёнай працы і жыцці
кожнага працаўніка ўсёці і тады іх вы-
каванне будзе забяспечана.

Данілович.

лы-перасоўкі.
БУДА-КАШАЛЁўСК. (УЛАСНЫ
КАР.) 16-га красавіка ў памяшканьні
райвыканкому адбыўся выпуск партый-
най школы - перасоўкі. Школу скончы-
ла 29 чалавек, з якіх амаль 50 проц.
беспартыйныя сяляне.
На выпускным вечары выступалі прад-
стаўнікі розных арганізацый раёну.

Кожны партыец
павінен чытаць
газету „Звязда“.

У адносінах аховы працы ў га-
тым годзе справа будзе пастаўлена
добра. Вылучан спецыяльны інспек-
тар па ахове працы будаўнічых.
ВКП вылаў спецыяльнае пастанаў-
ленне аб умовах аховы працы на
будаўнічых работах.
Акрамя таго, па распараджэнні
ВСНГ у гэтых годзе вылучацца
на пабудоах спецыяльныя асобы,
адказныя за пастаноўку аховы пра-
цы рабочых.

С. Г-н.

Новая зямля -- новыя людзі

У камуне, Чырвоны Барацьбіт, Чашніцкага раёну Віцебшчыны

(Ад нішняга сінцыяльнага карэспандэнта)

Дзядоўнік

Вы ведаеце, што гэта такое —
дзядоўнік? Ён расце там, дзе пу-
ста, дзе рамерлі рэчы і ня чуваць
галасоў людзей. Высокі і густы —
ён не баіцца касі, яго трэба сячы
сакерай.

Людзі прышлі сюды, калі зямля
скрозь парасла дзядоўнікам і кра-
півой. Камонны панскі дом глядзеў
на іх чорнымі скалечанымі вок-
намі. Калода ногі бітае шкло. Ні-
чога ня было ў халодных пустых
пакоях — нават ашкі і завесы бы-
лі выдраны з дэвярэй. Сьвісьцеў
і варушыў гнілую салому ў рас-
чывеных хлявох вецер. Карасьні-
цыя сялянскія коні блыталіся па
загаўшых гонях.

Першыя камунары прышлі сюды
ў гадоўны 1922 годзе. Яны пры-
шлі будаваць. Да іх толькі рубна-
валі і рабавалі. Калі ўдзек стары
пан Валатковіч у Р. . . у, зьбег-
са сюды народ з Іванску і Сяль-
да, з Прыстою і Красніцы — сяля-
не і былія панскія парабкі. Лу-
вілі — хто хапеў. Усё цагаўлі: гу-
сей, курэй, грама, ов. квігі, спал-
ніцы, жарабкоў. Багаты быў ма-
ёўтак, а пан яшчэ 30 такіх меў.
Ды фабрыка Чашніцкая папяроява,
што зараз «Чырвоная Зорка» за-
вешча, таксама на яго належала.
У тая п'яныя дні — ера ежніцтва і
руйнаваньня людзі помсціліся яму
за гэта багацце, за сваіх галод-
ных дзяцей, за горкія галзіны ў
карчме Мэндэля, за штрафы, за
бізун.

Потым тут, у былым маёўтку
Іванск, заснавалі саўгас. Тады і
пачаў буйна расці дзядоўнік, бо
ніхто ня веў гаспадаркі, а загад-
чык саўгасаўскі зачыніў у сваіх
пакоі і прагна іх выменены ў
сяляні самагаго. Халіў ён з нага-
вам і голас у яго быў хрыплым.

Камунары — было іх спачатку ча-
тыры сем'і, прыехалі яны з Сібі-
ры, там партызанлі — пачалі з та-
го, што сакерамі сталі выніш-

чаць дзядоўнік. Траву можна выс-
чы вострым жалезам, але чым ты вы-
сячаш людскую варажасць? А іх
ненавідзелі. Ніхто ня ішоў у ка-
муну. Былія парабкі бабылія
жылі ў вёсках і цагражалі падпа-
ліць маёўтак. Камунары хадзілі са
стрэльбамі і спалі па чарзе. Былі
ў камуне чатыры сем'і і чатыры
сабакі — вартушкі. У вёсцы каму-

даваньня.
І выжылі, выцегнулі. А калі
першыя чорныя гады мінулі, тады
людзі азірнуліся:
— А ў нас-жа камуна. Дальбог,
камуна.
Да 1926 г. у камуне ўжо жыло
29 сем'яў. Гэта прышлі ў «Чыр-
воны Барацьбіт» былыя парабкі,
тыя самыя, што хацелі падпазіць

Пасяджэнне савету камуны. Гаворыць Яўхім Тоўпінец.

нарам не давалі зады. Сіл ня бы-
ло, насення ня было. Сялі напа-
лову з сялянцамі — восенню дзялілі
бедны ўраджаі. З 62 дзесяцін
ураджайнай зямлі было засеяна пад
жыта 8 дзесяцін, ім крыху пад
ячмень і авёс. На сенажацях рас-
кладалі вогнішчы вясковыя пастуш-
кі. А дзядоўніку было яшчэ многа

Бяз гэрояў

Справа ня ў гэроях. Трэба было
працаваць, каб есці, і есці, каб
працаваць. З вікі варылі «кулен»
— і трымаліся. А ў поле на пра-
цу бралі з сабою брэчку, каб не
зваліцца раптам ад голаду і зма-

камуну. Шэсьць сем'яў — будучыя
піянеры культуры на чале з т. Ляў-
шовым — прыехалі з Украіны. Пры-
шлі і беднякі — прывялі сваіх ху-
дзенькіх конікаў і голых дзеткаў.
З-за дзеткаў і ўзяліся першыя
сірэчкі.
— Я адзін з жонкаю жыў, а
ў цябе вунь колькі блізнеты, дык
я на цябе працаваць буду?
— На тое і камуна.
— Хай яна вгарыць, твая ка-
муна!

Выходзілі. Прытодзілі новыя.
Зноў разгаралася ўнутраная ба-
рацьба. Людзі хадзілі на кавалкі
разарваў камуны — выйсьці
на х. . . ло прывабна.

Пашто змагацца, ведаеце, пра-
цаваць на кагосьці і на івацца
чужым небяспечным словам «ка-
мунар». Лепш свая зямля, свая
хата, свой конь. Разважалі так:

— Я сёння хачу крупіку, а
мне камусты наварыць. Начорта
мне гэтая кухня, калі ў мяне жыва
ёсць.

— Камуна — гэта няволя. У мя-
не будзе свой конь — куды захачу,
туды і паеду.

Такія вытодзілі, або іх выключы-
чалі. Выключалі і тых, што, увай-
шоўшы ў камуну, захоўвалі пры
собо хоць самыя невялічкія сумы
грошай

Было і ёсць у камуне ядро са-
праўдных, кемлівых і моцных ба-
рацьбітоў, для якіх тая «няволя»
была адзіным сансам жыцця. Гэта
яны дабіваліся ў савецкі выключы-
чэння «дударчыкоў», ездзілі ў
Менск па крэдыт і ў Віцебск па
агранома. Зразумела, яны ня гэ-
роі. Яны рабілі тое, што трэба
было рабіць. Але аб людзях пась-
ля. А зараз аб самым галоўным —
аб зямлі.

Зямля

Са стромкім гайком і трохім ба-
лотам Чысьцік — усяго яе 455 дзе-
сяцін. 162 дзесяціны добрай разлі-
лі і 100 дзесяцін заліўных лугоў.
Гэта ня дрэнна. Гэта болей, чым
ня дрэнна. Такая гаспадарка да
шмат чаго абавязвае.

Лугі зараз заліло. Высокая вяс-
навая вада, і над ёю туманнае
зямлі неба, і ня відаць берагоў.
Зусім як у Крыме — Ілцінскае бух-
та.

Камунарам не да параўнаўняў
і паззіі. Летась такая вада стаяла
цэлае лета — і ў іх прапалі тыся-
чы пудоў сена. Яны з болей усна
мінаюць пра гэта няшчасце. Доб-
ра, што па-гаспадарску назанасілі
буракоў, а то што-б давалі каро-
вам?

у 1925 г. упяршыню засеялі
ўсю зямлю сваімі рукамі. Тады
камуна змагла размагнуцца толькі
да паліноўкі. У 1926 — шасціпол-
ка, у 1927-м — зноў шасціполка,
а сёлета, па вытворчым плане,

распрацаваным усімі камунарамі
разам з прыехнымі аграномам,
«Чырвоны Барацьбіт» перайшоў
на васьміпольле.

Восем цвёрдых, жоўтых на кан-
дох, пальцаў загінае тав. Юхне-
віч — латыш-камуністы, змагаўся з
Калчаком і Урангелем, зараз на-
месьнік старшын камуны. Голас
яго гучы і рэзкі.

— Першае поле — пад папар,
другое — жыта з падсевам канюшы-
ны.

Гэта лепш усяго з канюшынай,
я табе гавару (я і ня думаў спра-
чацца). Канюшына першага ўкосу
— тры, канюшына другога ўкосу —
чатыры. Пятае поле — яравое, шост-
тае — папар сярэні, сёмае — жыта,
восьмае — яравое поле. Тут, значыць,
буракі і лён.

Да васьміпольля перайшлі ня
проста таму, што за яго агранома
агітавалі. Камунары самі убачылі,

непасрэдную выгаду, што яны сваім
пераходам да новых формаў землі-
карываньня ня прыносяць ніякай
«захвары», а наадварот — вялізарны-
мі скачкамі рушаць гаспадарку на
перад.

Сталі ўжываць мінеральнае ўгна-
ньне — суперфасфат. Сталі практы-
каваць раньне глыбокае завор-
ваньне. 22-сілавы «Фордзон», якога
вакоўныя сяляне прызвалі «чор-
тан» («чорт у іх ара, чорт — сее,
чорт і малоціць»), яшчэ мінулаў
восенню ўзьвіў увесь яравы клім,
і зараз камунары прыступаюць
проста да баранаваньня. А на ся-
лянскіх гонях яшчэ ня скоро
пройдзе плуг аратага.

Зямля адгукнулася. Камунарскія
нівы ўжо даюць каля 100 пудоў з
дэсяціны (сялянская зямля дае 50).
Камунары лічаць, што гэтага мала,
што яны могуць дабіцца на менш,
як 150 пудоў.

Наверсе — у камуне ўгнаюваць зямлю. Унізе — намсамолкі-камунаркі стрыгуць авечак.

што за гэтай агітацыяй крыецца. Адно звязана з другім. Баб да-
вількі матар'яльным санам, што пасеў біцца большай ураджайнасці зямлі,
кармавых буракоў і канюшыны дае трэба як мага лепш паставіць у
сваёй акрузе.

сабе жыццёлагадоўлю.
— Эх, нам-бы каровак пабольш,
— паўтараюць камунаркі, — зусім доб-
ра жыць будзем.

Удойная сытая карова — вось аб-
вешча ад беднасці. У 1925 г. у
камуне было 17 абшараных — за-
лянскіх каровак. Зараз каля дацкіх
кармушак сталіць 47 дойных кароў
папешанай пароды ды 42 шт. на-
ладняку. Два бугай-вытворцы, аб
«спатканьні» з якімі мараць ся-
лянскія «Манькі» і «Пярэстня». Ба-
каюць на скотніку 74 авечкі. Пра-
цуе спецыяльная «кухня» для
70 штук сьвіней (ёсць яшчэ не-
запрыходаваныя), з якіх некалькі
дэсяткаў ангельскай пароды. У ко-
вах зараз не такая вялікая патрэ-
ба — яны толькі дапамагаюць трак-
тару. Усё-ж стаяць у ня зусім
праўда, чыстых стойлах 17 рабо-
чых коняў і гадоўца чатыры жа-
рабкі. Усеагульным каханьнем кар-
рыстаецца чорны паўрысак «Луч».

Гэтым летам возьмуцца і за ба-
лота Чысьцік. Зачым-жа даваць
прападаць зямлі? Закупяць прэс-
машыну, прыладзьяць яе да лёкама-
білу ўласнага паравога млыну — і
будуць здабываць торф.

Прэс-машына ўвоўдзе роўнапраў-
ным членам у бліскучую саію
кёртвага інвентару камуны. Пасля
працы яна будзе адпачываць побач
з новенькімі жніўкамі і касілка-
мі, баронамі — зызгамамі і пружы-
нымі баронамі, побач з культывата-
рам і малатарняй і іншай «хроб-
най сошкай». Праўда, «сошкі»
акраа і няма.

— Глядзі ты, — гаворыць адзін з
самых актыўных камунараў — пры-
земісты дзядок Лухім Тоўпінец, —
плугі і бароны ўжо настроены..
Хоць заўтра выйджай у поле...
Хай толькі надсохне.

Яго цёмная далонь прыціскаецца
да ітба. Ён доўга глядзіць у пра-
арыстую далачыню праз расчыненыя
даўверы аборы.

Міх. Гольдбэрг.

(Працяг будзе).

Камуна «Чырвоны Барацьбіт», Віцеб-
скай акругі.

З чым мы сустракаем веснавую сяўбу

З месц усё паступаюць весткі аб ненармальнасцях і вывіхах — трэба рашуча з імі змагацца

Насельніцтва слаба асведомлена аб пасеўнай кампаніі, беднота ня ведае аб доўгатэрміновых крэдытах на набыццё машын

Як мы падрыхтаваліся

(Гутарка з нам. народнага камісара РСІ т. Віпнэстовічам)

Равей, — кажа тав. Віпнэстовіч, — у газетах шмат пісалі аб тым, што цэнтральныя арганізацыі Саюзу пазыніцца з адгруквай пасеўных матар'ялаў і інш. рэчаў, якія маюць адносіны да пасеўнай кампаніі. Але учора была атрымана тэлеграма ад тав. Аржанікідзэ, у якой ён паведамляе, што Хлебадэптрэм згодна пляну на ўсё 100 проц. закончана адгруква аўсу для БССР. У гэтай жа тэлеграме тав. Аржанікідзэ паведамляе, што Цэнтрэаэзіям на 9-га красавіка адгруквана для БССР 98 проц. пляну. Астатнія 2 проц. павінны быць адгрукваны 15-га красавіка.

— Хоць сёння мы яшчэ ня маем паведамленняў аб адгрукцы апошніх 2 проц., але мы можам быць упэўненымі, што ў бліжэйшыя дні гэта будзе адгруквана.

Яшчэ ня вырашаныя васталося пытаньне аб поўным завозе, згодна пляну, трыераў і асобных частак машын. Але па гэтым пытаньні ёсць паведамленьне ад Наркамгандлю СССР, што ім прымаюцца ўсе меры да поўнага здавальнення завозу беларускіх арганізацый. Несвалячасовы-ж завоз трыераў і частак машын Наркамгандль СССР глумачыць позьнім атрыманьнем ліцэнцыі ад беларускіх арганізацый.

Такім чынам, можна лічыць, што цэнтральныя арганізацыі Саюзу свае абавязкі па забеспячэньні пасеўным матар'яламі БССР больш-менш выканалі.

Правіраючы работу па падрыхтоўцы да пасеўнай кампаніі на мясцох, НК РСІ БССР выявіў цэлы рад недахопаў, якія патрабуюць тэрміновых мер для іх выпічэньня.

Напрыклад, Магілёўская КК-РСІ паведамляе, што ўсе пасеўныя матар'ялы ад беларускіх арганізацый паступаюць у раёны з спазьненьнем. Белдэсельсаюз завёз у раёны 600 пуд. моцна засьмечанай канюшыны.

Патрэбна стварыць камісіі пры сялянскіх камітэтах
Цікавая прапанова селькора
Пры прадаваньні пасеўнай камісіі пры сялянскіх камітэтах

Ёсць выпадкі, калі вясковыя арганізацыі яшчэ не распрацавалі канкрэтных плянаў правадзеньня пасеўнай кампаніі. Ёсць пагроза недахопу насення ільну-даўгунцу ў 6.500 пуд. і аўсу — 35.500 пуд., якія павінны былі быць загатоўлены ў БССР.

Гомельская КК-РСІ паведамляе, што ёсць пагроза недаатрыманьня патрэбнай колькасці лубіну, акая абыцана Наркамгандлем. Баяцца таксама, што ня ўдасца поўнасьцю засяць квін ільну-даўгунцу. Слаба праходзіць ачыстка насення. Невыстарчальна падрыхтаваны да кампаніі раённыя арганізацыі. Насельніцтва слаба асведомлена аб пасеўнай кампаніі і беднота ня ведала аб доўгатэрміновых крэдытах па машыназабеспячэньні.

Абруговыя гомельскія арганізацыі прымаюць меры да пасьпяховага правядзеньня пасеўнай кампаніі, але трэба больш кантролю за работай нізавых арганізацый. Асабліва ўвагу трэба зьвярнуць на пагрозу недасеву ільну.

Менская АКК-РСІ паведамляе, што Белдэсптэст і Цэнтрэаэзіям несвалячасова і нядоўга выконваюць плян завозу пасеўматар'ялаў у акругу. Устапоўлена, што на месцох нездавальняюцца праходзіць кампанія па кантрактацыі, таксама слаба ідзе праца па ачыстцы насення.

Трэба дадаць, што тыя рашучыя мерапрыемствы, якія былі прыняты партыяй для забеспячэньня посьпеху пасеўнай кампаніі, былі сваячасовы і неабходны. Кантроль за ходам падрыхтоўкі да кампаніі паказаў, што некаторыя арганізацыі маглі-б з гэтага кампаніяй спазьніцца, каб не сказаць, праспаць.

Сумны малюнак

Памылак шмат — трэба раз-жа іх знішчыць

МАЗЫР. (Ул. кар.). Падрыхтоўка да пасеўнай кампаніі ва Мазыршчыне, ня глядзячы на тое, што яна пачалася сваячасова, прадстаўляе сабою дадэка не вясёлы малюнак.

Тэмі ачысткі насення даволі слабы — плянавае заданьне выкана на толькі на 42 проц. Недавоз у вёску с.-г. машын значна адбіўся на ачыстцы насення, і гэта, ня глядзячы на тое, што на складах Аксельсаюзу гэтыя машыны маюцца.

Для паўнаты малюнку трэба дадаць яшчэ несвалячасовае разьмеркаваньне крэдытаў на набыццё с.-г. машын, рабочай жывёлы і г. д. з боку некаторых с.-г. крэдытных таварыстваў. Так, Сурацкае с.-г. таварыства на 21 сакавіка трымала нявыкарыстаных крэдытаў 13.586 руб., і гэта ў самы разгар пасеўнай кампаніі.

Яшчэ да гэтага часу камітэтамі ўзаемадапамогі ня складзены сьпісы па крэдытаваньні беднаты с.-г. машынамі, насеньнем і ўгнаеньнем.

М. Вапелынік.

Зрываўнікі пасеўкампаніі прыцягваюцца да адказнасці

Рэдакцыйні газ. «Зьвязда» атрымана ад памочніка пракурора 4-га участка Бабруйскай акругі наступнае паведамленьне:

— Па з'яўшчэньні ў нумары 62 газ. «Зьвязда» зазначыць пад загалоўкам «Хто перашкаджае сялянам чысьціць збожжаўтварана расьсьледваньне. Гэтым расьсьледваньнем выяўлена бязьдзейнасьць да правядзеньня падрыхтоўчай працы да веснавой пасеўкампаніі з боку старшынні Стара-Дарожка РВК Пухальчыка, райагранома Мінкевіча, старшынні і сакратара Нова-Дарожка сельсавету Калтакова і Шэшка, якія прыцягнуты да адказнасці па 107 арт. КК.

Справа аб іх накіравана ў Бабруйскі акруговы суд.

ПА САВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ

ПА ТЭЛЕГРАФУ, ТЭЛЕФОНУ І ПОШТАІ АД НАШЫХ КАРЭСПАНДЭНТАЎ

Як гэта назваць?

ГОМЕЛЬ. (Уласны кар.). У кіёсках у газэтчыкаў за грошы не дастанеш якой-небудзь беларускай газеты.

На запытаньне, ці нельга дастаць якую-небудзь беларускую газету, атрымліваеш адказ:

— У нас іх ніколі ня бывае.

Я ўбачыў адзін экзэмпляр «Чырвонай Зьмены» і папытаў зноў. А «Чырвоную Зьмену» вы прадаеце?

— Не. Гэта адна нейкая дурніца падпісалася і вось газэта атрымліваецца, а сама яна па яе прыходзіць адзін раз у месяц.

Такія гутаркі і адказы ў Гомелі можна пачуць на кожным кроку.

Трохгадовая цяганіна

МАЗЫР. (Уласны нар.). Яшчэ ў 1925-м годзе саматужнік Жарабцоў, Пятрыкоўскага раёну, падаў заяву ў Капцэвіцкі сельсавет на аезд яму зямлі з участка прыватніка Гурэцкага. Сельсавет гэту заяву накіраваў у райвыканком, але загадчык земадзелу Аскерка па «нейкіх» прычывах адмовіў Жарабцоў у прасьбе.

Жарабцоў зьявіўся да старшынні райвыканкому. Апошні аддаў загад загадчыку земадзелу, каб гэту справу высветліць на месцы. Але ня гэтак па справу глядзеў загадчык земадзелу Аскерка і справа лігнулася аж да красавіка месяца 1927 г.

У красавіку месяца Жарабцоў патра аб гэтым заяву ў акруговы зямельны аддзел.

Загалчык Акраа вараз-жа пасьля адносіну ў Пятрыкоўскі райвыканком аб неабходнасьці зьдользіць прасьбу Жарабцова. Райвыканком у сваю чаргу накіроўвае заяву ў сельсавет.

За гэты час старшынні сельсавету зьявіўся. Пашлі новыя парадкі, і райвыканком пастанавіў вучастак Гурэцкага не валдаць, а назначыць таргі.

На 15-га мая былі назначаны гэтыя таргі, а 10-га мая Гурэцкі засеў гэты вучастак, бедцам вічога ня ведаў.

У справу ўмешалася РСІ. На запытаньне РСІ райвыканком за подпісам загадчыка земадзелу адказаў:

«У сучасны момант, у сувязі з адкрыцьцём пры станаўі Капцэвіцка вэтарынарнага вучастку, гэты гарод пазначана для апошняга, а пад сядзібу бы ніколі не намячаўся. Але-ж Жарабцоў ня хоча з'адзіцца з гэтым і таму яада цяганіну».

Не спадаўся гэты адказ РСІ і Пятрыкоўскаму райкому партыі. Апошні за трынаццаць прыгаворы загадчыка земадзелу да дысцідэтарнай адказнасці за дапушчаныя п'яганіну. РСІ з свайго боку зрабіла вымову з апазычэньнем у друку.

Злачынная дзейнасьць Белпайгандлю і Хлебпрадукту ў Віцебску

Дзяржаўныя ўстановы працавалі на прыватніка

(Ад нашага віцебскага карэспандэнта)

Віцебская АКК-РСІ ў выніку абсьледваньня дзейнасьці раду віцебскіх дзяржаўных, кааперацыйных і гавдзёных прадпрыемстваў выкрыла два зусім выключныя ўзоры тако, як дзяржаўная арганізацыя дапамагае разьвіцьцю прыватнага капіталу і перашкаджае наладжваньню і росту кааперацыйнага і дзяржаўнага гандлю. Узорамі гэтай выключна праступнай дзейнасьці зьявілася віцебскае аддзяленьне Белпайгандлю і Хлебпрадукту.

Вось малюнак тых непарадкаў па аддзяленьні Белпайгандлю, прызначэньне якога было абслугоўваць патрэбы прамысловасьці. Калі аддзяленьне атрымала з заграўніцы каля 2.300 розных п'ід, яно спускае на прыватны рынак больш 60 проц. гэтай колькасці, пакінуўшы дзяржаўнаму ласазатойчыя арганізацыі бліз п'ід.

Атрымаўшы партыю паперы «Вэржэ», Белпайгандль не дае яе млецовому цэрабкату, «Кшчоснабу» і інш., якія ў паперы адчуваюць патрэбу, а прадае буйнымі партыямі прыватным гандлярнам. Такім чынам, аддзяленьне растраціла паперу, якое яўна не хапае для пакрыцьця патрэбнасьці кааперацый і дзяржавы, каля 10.000 кілёграм. Гэты-ж самы малюнак і з картонам.

Заслугоўвае быць азначаным узорнае абслугоўваньне сьляніства. Аддзяленьне завезла 4.600 шт. ім-партных кос. Замест таго, каб цалком перадаць іх сьляніству, яно спускае на прыватны рынак 4.000 шт. кос.

Белпайгандль часамі прадаваў прыватным асобам тавары на заможную валюту за даллары. Гэтыя даллары ня ўлічваліся і не здаваліся ў дзяржаўны банк, а прадаваліся на рынку па павышанай цане. У касу з'явалася адпаведная сума ў чырвонах, а розніца — ішла сабе ў кішэні.

А вось і другая панана, зьроум якое зьявілася Віцебскае аддзяленьне Хлебпрадукту. Ня глядзячы на дырэктывы Наркамгандлю

аб водпуску хлебных прадуктаў толькі розьнічнам, гандлюючым з ларкоў і якія абавязваюцца прадаваць па ўстапоўленых цвёрдых цэнах, Хлебпрадукт адпускаў гуртам гандлярнам муку і збожжа па некалькі сот пудоў у адны рукі. Гэта арганізацыя давала магчымасьць ім спекуляваць у самы востры момант загатоўчай кампаніі на розьніцы між канвэндцыйнымі і рыначнымі цэнамі. Такім шляхам было прадаана прыватным гандлярнам буйнымі партыямі чатыры сагоны жэстынай мукі, ня лічычы паўгуртавога і розьнічнага прадажу.

Аб арабэжніцкіх прыбытках прыватніка ад гэтых апараций сьведчаць наступныя лічбы. Рыначная цана на жытнюю муку была 2 р. 77 к., а канвэндцыйная — 1 р. 41 к.; рыначная цана на пшанічную муку — 7 р. 34 к., а канвэндцыйная — 3 р. 65 к. Можна сабе ўявіць, як прышлася па смаку прыватнікам «дзейнасьць» Хлебпрадукту.

Выкрыліся яшчэ больш праступныя «апарачыі» Хлебпрадукту з аўсом. Вясной 1927 г. на складах было каля 3.000 кілёграм насеннага аўсу і гэтка-ж колькасць вікі. Наперакор распараджэньням Наркамгандлю, Хлебпрадукт перад самай веснавой сяўбой «спусціў» увесь авёс прыватнікам. Тое-ж самае прараблялася і з вікай і з тарай.

Справа «гароў» як Белпайгандлю, так і Хлебпрадукту накіравана пракурору для прыцягненьня іх да адказнасці.

РАЗГОРТВАЊНЕ РАБОТ ПА ШЛЯХАВЫМ БУДАЎНІЦТВЕ

ВІЦЕБСК. (Уласны кар.). На будову другога чыгуначнага шляху Віцебск — Нэваль патрэбна 1.300 фурманак для перавозкі зямлі, каля 500 фурманак — для гаспадарчых патраб (перавозкі цэменту, матар'ялаў і г. д.). Патрэбны таксама 1.000 чал. далакошаў і 1.000 чал. чорнарабочых, якія будуць працаваць надзеянна. На кожны 10 дзённай аб'ём будаваньня та-

Адкліканьне дэпутатаў гарсавету

ГОМЕЛЬ. (Уласны кар.). Па пастанове выбаршчыкаў-воднікаў з гарсавету адклікан іх дэлегат Мэйсееў, а на месца яго абрана кандыдатака Бальсер.

Рабочыя лесаліпні № 4 таксама адклікалі свайго дэпутата, а на яго месца абралі другога.

3 дні ў акружэньні сьнегу і вады

ГОМЕЛЬ. (Уласны кар.). 12-га красавіка з Гомелю выйшаў у першы раз на Прапойск паразод «Евгенія Бош», які меў на борце 144 пасажыры.

Дайшоўшы да «Ліскае кручкоў», паразод быў прымушан кінучь якар з тае прычыны, што ўперадзе рака была пакрыта лёдам. Цэлую ноч бушавала сьнежавая завіруха, якая пад раціну лічэ болш узмацнілася і паразод выкінула на перамел.

Два дні 14-га і 15-га красавіка ўсё каманда працавала над зьлічэньнем паразоду. І толькі 16-га рыначна паразод быў выведзен на спрэдзінну ракі.

Запас прадуктаў у пасажыраў вышаў і абкружэньні сьнегам і вадоў лым вымушаны былі ў такім станаўішчы правесці на рацэ каля трыох дзён.

Адзіцтва Дзяржэпаразодства, добра ня ўпэўніўшыся ў тым, ці ачысьцілася рака ад лёду, не пашыла было адпраўляць паразод на Прапойск.

За культуру на вёсцы

(Паводле лістоў нашых селькораў)

Культура, работа камітэтаў ўзаемадапамогі, сельсаветаў, як паводляюць ваши селькоры, у некаторых мясцох падаўлена ня зусім добра.

Аб дрэвай працы камітэту ўзаемадапамогі з Грозаўскага сельсавету, Грэскага рэіну (Меншчына), Л. паведламае наступнае:

«З пачатку перавыбраў Грозаўскага камітэту ўзаемадапамогі не адбылося ніводнага псыдэжэня прэзідуму. Няма ніякага пляну працы, не сваягаюцца членскія ўзносы, не абгаворваліся пытаньне аб пасеўнай кампаніі, няма назат сталых вестак аб колькасці беднаты. Камітэтчыкі працаў зусім ня цікав'яцца».

З Прудзішчынскага сельсавету, А.-Гарадзецкага раёну (Меншчына), селькор Лук аб добрай працы камітэту ўзаемадапамогі вша такую рач:

«Стары склад камітэту ўзаемадапамогі амаль зусім не працаваў. Новы камітэт правёў вучот бедзаты па сельсавете, бясконых і с'ірат. Чэым камітэту працуюць у камісіях пры сельсавете. Неабходна камітэту наладзіцца аб'яўляючы абавязкі».

Краязнаўчыя аб'яднанні ў прафсаюзных арганізацыях

Асобных краязнаўчых арганізацый, якія б адвалі членаў таго ж існага прафсаюзнага саюзу для краязнаўчай працы, засноўваць ня варта. Члены прафсаюзнага арганізацый павінны уваходзіць у звычайныя гурткі і таварыства краязнаўства, што прадуць на данай тэрыторыі. Але часамі могуць спаткацца спецыяльныя ўмовы, якія прымусяць заснаваць пры прафсаюзнай арганізацыі краязнаўчы гурток.

У склад яго ўвойдуць усе актыўныя працаўнікі данага прафсаюзнага саюзу, якія ўжо, дзякуючы асаблівасцям сваёй спецыяльнасці, будуць вывучаць пэўныя аб'екты існавання краю, а ня ўвесь край цалкам. Так, у арганізацыях пры доктарскіх секцыях саюзу мэдсавітанам у апошні час пачалі арганізоўвацца такія гурткі краязнаўства. Нормальным статутам для іх зьяўляецца статут, прыняты на ўсіх іншых гуртках краязнаўства. Галоўнымі задачамі гурткоў пры доктарскіх секцыях зьяўляюцца: а) кансультацыйная дапамога гурткам і таварыствам краязнаўства ў галіне спецыяльнасці; б) уласна краязнаўчая праца пераважна ў галіне медычна-санітарнага вывучэння залюдненых месц.

Асабліва гэта мэта, вызначаным медычным кансультацыйным бюро пры цэнтральным бюро краязнаўства, імжа вывучаць і асноўныя аб'екты медычна-санітарнага вывучэння, а ўласна:

- а) вывучэнне фізічнага стану, хваратнасці і сьмяротнасці насельніцтва;

б) вывучэнне пачуючых эпідэмічных і сацыяльных хвароб;

в) вывучэнне лекавай дапамогі, лекавых раслін, народнае медыцыны;

г) вывучэнне агульнага санітарнага добрабыту залюдненых месц (кватэрных умоў, вадазабеспячэння, карыстання лазьнямі, санітарных умоў школ і інш.);

д) вывучэнне санітарна-бытовых умоў двайнасць гэтых гурткоў краязнаўства пры доктарскіх секцыях павінна мець цесную сувязь з працаю мясцовага, арганізацыйна-адукацыйнага краязнаўства. Вышэйшым падлікам і выраўнічым органам для гэтых гурткоў зьяўляецца цэнтральнае бюро краязнаўства і яго медычна-кансультацыйнае бюро. Такім чынам, такім гурткам краязнаўства ў прафсаюзных арганізацыях амаль нічым не адрозніваюцца ад звычайных, апрача таго, што яднаюць працаўнікоў пераважна адной спецыяльнасці, і з гэтай прычыны вывучаюць пераважна блізкія да асноўнай аб'екты існавання краю. Там, дзе значнага ліку асоб, жадаючых працаваць у такім гуртку, няма, г. в. на раёнах, яны і не засноўваюцца. Пасобнымі працаўнікамі ўваходзяць у склад мясцовай краязнаўчай арганізацыі.

Падобна такім гурткам краязнаўства пры фабрыках могуць арганізоўвацца свае гурткі краязнаўства, якія будзь мець спецыяльныя ўмовы існавання і працы. Вывучаючы свой край, яны таксама будуць дапамагаць савецкаму культурна-гаспадарчаму будаўніцтву.

М. Касцяровіч.

МЕНСК

Хто мае права сьвяткаваць 30 красавіка

Рабочыя заводаў і фабрык, якія працавалі 16-га красавіка, могуць сьвяткаваць гэтага дня перанесці на 30-га красавіка г. г.

Для служачых, работа якіх непасрэдна ня звязана з вытворчасцю, 30-га красавіка зьяўляецца рабочым днём. Служачыя ўстаноў, якія працавалі па добравольнай згодзе з адміністрацыяй 16-га красавіка, могуць атрымаць дадаткова да чарговага водпуску адзін дзень.

Паведамленыя, якія надрукаваны былі пазаўчэра у некаторых іншых мясцовых газэтах наконт сьвяткавання першамайскіх дзён, не адваджаюць сапраўднасці.

Прыезд блўгарскіх дзяцей

Учора ўначы праз Менск у Маскву праехалі 3-за мякыя блўгарскія дзеці ў колькасці 22 чалавек. Дзеці з Масквы паедуць у Крым для лячэння. Дзеці на граніцы спаткалі прадстаўнік Бел. Чырвонага Крыжу і акр. кам. МОПР-у.

Цукровы завод у Беларусі

Белхарчтрэст уключыў у пяцігадовы перспектывны плян праект пабудовы ў Бабруйскай акрузе першага ў БССР цукровага заводу. На першапачатковыя работы па будаўніцтве запраектаван водпуск 800 тыс. руб.

Гандлёвая сувязь БССР з Нямеччынай

На міжнароднай выстаўцы-кірмашы ў Лейпцыгу выклікалі вялікі інтарэс фанэрыі сідзенькі для краслаў вырабу беларускага запалкавага трэста. Рэд нямецкіх фірм запыталі трэст аб высылцы ўзораў гэтых сідзенькі. Трэст мяркуе заключыць буйныя зьвязкі. Дагэтуль фанэрыі сідзенькі за граніцу не экспартаваліся.

Беларускія запалкі ў Пэрсію

Гандлёвая сувязь беларускага запалкавага трэста з персідзкімі фірмамі ўсё больш развіваецца. За апошнія 7 месяцаў адпраўлена ў Пэрсію 60.000 запалкаў з агульнай на агульную суму ў 300.000 руб., з якіх толькі за першыя 3 месяцы было адпраўлена 100.000 запалкаў.

Транспартнікі жы-вудць у дрэнных кватэрах

Абследваньне, зробленае саюзам работнікаў мясцовага транспарту ў Менску, Гомелі, Віцебску і Бабруйску, паказала, што да 40 проц. рабочых транспартнікаў жывуць у кватэрах, якія не адказваюць мінімальнай жыллёвай норме і элементарным гігіенічным умовам (адсутнасць паветра, сьвятла). Звыш 10 проц. членаў саюзу займае памяшканьне зусім няпрыгоднае для жылля (паламаны дахі, няма падлогі, сырыя сьціны і г. д.). У гарадох процант аб'яднаемых жыллёвымі таварыствамі членаў саюзу дасягае ў сярэднім 15 проц. з агульнага ліку членаў саюзу.

Як ненармальнае зьявішча, адзначана, што ў некаторых дамох, пабудаваных выканкамамі (Ворша, Віцебск), саюзу транспартнікаў не прадастаўлена трондная кватэра. Саюз звярнуў увагу ЦСНБ на неабходнасьць вырашэння пытаньня аб прадастаўленьні грузчыкам, якія працуюць па лініях чыгунак Беларусі, часткі жыллёвай плошчы, пабудаванай на сродкі Наркам. Шляхоў Зносін для рабочых. Галоўная ж мытніца павінна прадаставіць грузчыкам, якія працуюць у мытніцы, частку жыллёвай плошчы, якая пабудавана для работнікаў мытніцы.

Прафсаюзы да 1-га мая

— САЮЗ ПРАЦАЎНІКОЎ зямлі і ЛЕСУ арганізуе 30 красавіка раённыя і кіла „Культура“ для дзяцей членаў саюзу з разліччай падарункаў. 30-га ж увечары будзе пастаўлена дармовы спектакль для членаў саюзу. У доме аддзячэння саюзу, у Воўчавічах, да 1-га мая прыстасавана адрыццельна-электрастанцыя, якая васьць сьвятла іх для дому аддзячэння, так і ў арганізацыі в. в. в. Актыва гэтага адбудзецца выпуск батрацкіх курсаў прафактыву, якія адбыліся ў зімовы перыяд у доме аддзячэння.

— САЮЗ ПРАЦАЎНІКОЎ МАСТАЦТВА. Саюз працаўнікоў мастацтва арганізуе 1-га мая калянавыя падрыхтоўчыя да гэтага дня камічныя палатэмы з удзелам артыстаў Беларускага і Дзяржаўнага Дзяржаўнага тэатру. Арганізуюцца вялікі духавы аркестр з студэнтаў музтэхнікуму ў складзе 60 чалавек для выступленьня на пляцу Волі. Дэманстрацыя будзе праходзіць пад лідэрствам „Працаўнікі мастацтва на культурным фронце“.

— ВЕЧАР, ПРЫСЬВЕЧАНЫ ЮБІЛЕЮ ГОРКАГА. Цэнтральнае праўдзельнае саюзу працаўнікоў мастацтва арганізуе 21 красавіка ў памяшканьні музтэхнікуму вечар, прысьвечаны юбілею М. Горкага. У праграму ўваходзяць інспірацыя, чытка твораў Горкага і каніёрт. На вечар будзе накіравана выстаўка, прысьвечаная юбілею пісьмешніка.

— УСЕБЕЛАРУСКІ ЗЬБЭД ЧЫР. ЧОНАГА КРЫЖУ. У сувязі з момантам на арганізацыю праходзіць арганізацыйна-вытворчая Чырвоная Крыж. У паўднёвай частцы гэтага года будзе праведзена выстаўка, якая будзе адкрыта ў галінах арганізацыі і культуры.

— УСЕБЕЛАРУСКІ ЗЬБЭД ЧЫР. ЧОНАГА КРЫЖУ. У сувязі з момантам на арганізацыю праходзіць арганізацыйна-вытворчая Чырвоная Крыж. У паўднёвай частцы гэтага года будзе праведзена выстаўка, якая будзе адкрыта ў галінах арганізацыі і культуры.

Дзе будучь палі фільтрацыі

Правільным дзяржаўна выказаўся супроць утварэння падўу фільтрацыі для каналізацыі гор. Менску ў Сьвялянцы. Менскаму Акрыжканкому даручана зрабіць два галіцкія разрэзы ад р. Сьвіслачы да раёну Сьвялянкі ў мэтах высвятленьня магчымасці ўтварэння гэтых падўу у раёне р. Шэйнічы-Грэбэляка.

Калі павінна быць выплачана пэнсія за красавік

У сувязі з сьвяткаваньнем 1-га мая Наркам. працы паведамляе, што ўстаноў павінны выдаць зарплату за красавік раней установаўленай тэрмінай.

На падрыхтоўцы па дагаворанасці саюзу і гаспадарнікаў павінен быць выданы аванс у 50 проц. за другую палову красавіка не пазьней 28-га красавіка. Бюджэтныя ўстановы павінны выплачваць пэнсію пэнсію за красавік 28 красавіка. Установы, якія знаходзяцца на гаспадарчым разраўнку, выплачваюць пэнсію пэнсію за красавік 26-га, 27 красавіка.

У раённых і сельскіх мясцовасцях пэнсія выплачваецца за красавік пэнсію за красавік 29-га красавіка.

За дзень

— ЛЕКЦЫІ ДЛЯ НАСТАЎНІКАЎ. Акруговая метадычная камісія разам з саюзам прафсаюзны праводзіць пых лекцыяў на тэму „Меры пэдагагічнага ўздыжэння“. Настаўніцтва працягнула да лекцыі вялікую зацікаўленасць. Так, на праведзены лекцыі прысутнічала 500-600 чалавек гарадзкага настаўніцтва.

Паступіла лекцыя адбудзецца ў чацьвер у Доме Працасьветы.

— АДЧЫНЕНЬНЕ КУРСАЎ ДЛЯ РАБОТНІЦ ДЗІЯЧЫХ ПЛЯЦОВАК. 15-га красавіка ў пэдагагічна пачалі працаваць курсы па падрыхтоўцы работніц для дзіячых пляцовак. Наглядца вялікі наплыв жадаючых паступіць на курс. Усяго зацікала 50 чалавек.

— УСЕБЕЛАРУСКІ ЗЬБЭД ПРАЦАЎНІКОЎ ПАПЕРЫ. Сьвіня ў залі Гарсавету адкрылася ўсебеларускі зьезд працаўнікоў паперы. Зьехалася 75 дэлегатаў.

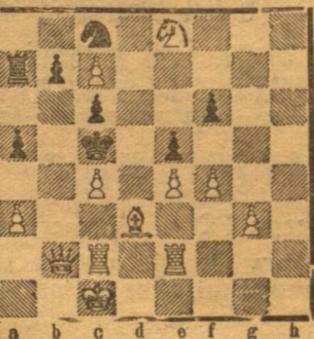
— ПРЫЁМ У ПАЛІКЛІНІЦЫ. 3 16-га красавіка пачала сваю працу паліклініка лярэйскага мэдыка-санітарнага таварыства (Ленінская вул. 25). Пакуль адкрыты кабінеты па зубных і ўнутраных хваробах.

— ВЫСТАЎКА КРАЯЗНАЎЧЫХ ЗАРЫСОВАК І ФАТАГРАФІЙ. У паліклініцы Беларускага ў 16-га красавіка адкрылася выстаўка краязнаўчых зарысцовак і фатаграфій. На выстаўцы былі каля 300 фатаграфій і зарысцовак.

ШАХМАТЫ

Пад рэдакцыяй Р. К. Шукевіча-Траццякоў

І. Д. Кацэнэльбогэн «Задачи і эцюды» 1927 г.

Мат у 3 хады.

І. Д. Кацэнэльбогэн «Правда» 1927

Мат у 3 хады.

Шахматныя кампазытары БССР Шахматы вывучаюць сваю прыгожасць у кожнай добра прадуманай партыі. Але ў партыі ёсць многа выпадковага — не заўсёды партнэр робіць найлепшы ход, а таму не зусёды задуманая прыгожая камбінацыя прыгожа даводзіцца да канца. Іншая справа шахматная залаца, шахматны эцюд. Выпадковага ў іх няма нічога, кожны „впрыжы“ ход толькі замацоўвае задуманую аўтарам ідэю. У залцах, эцюдах, як мала дэа, разгортваюцца пэрыя шахмат, прыгожасць шахматнае камбінацыі. За апошнія 10-15 год Беларусі вылучыла пэлы рад вельмі здольных кампазытараў, якія шырока владом шахматыстым і далей за межамі СССР. Гэта: М. Пэйман (Бабруйск), С. Леўман (Віцебск), І. Кацэнэльбогэн (Ворша), В. Кобец (Менск).

Менш вядомы здольныя: Вінакур (Бабруйск), І. Травін (Слуцк), І. Мавель (Менск), Жыгіц (Віцебск), Шрайман (Слуцк) і інш. Мы ўпэўнены, што на міжнародным конкурсе шахматных задач „Зьвязды“ адно з першых месцаў возьмуць і нашы кампазытары. У падрыхтаваным да друку „Беларускім Шахматым Алманахам“ будзе ўвешчан вялікі, вельмі таловы і напісаны, артыкул І. Д. Кацэнэльбогена аб беларускіх кампазытарах. Сьвіня ж мы зьмяшчам дзьве задачы Кацэнэльбогена і яго аўтабіяграфічны нарыс.

І. Д. Кацэнэльбогэн. Радысьце ў 1898 г. у гор. Воршы. 3 шахматамі пазнаміўся ў 1914 г. Га-

Шахматныя спаборніцтвы 16 прафсаю

Учора ў любіме карчавіноў пачаліся шахматныя спаборніцтвы ськіх прафсаюзаў. У папярэдніх турнірах, на якіх былі вызначаны іграні саюзаў, прымала ўдзел да 2.000 чалавек.

- Склад каманд:**
- Міжаюзныя спаборніцтвы на Менску пачынаюцца 17 красавіка. Склад каманд па шахматах: Саўгандальслужачыя: А. Каспэрскі, Біллар, Шрайман, Вахштэйн, Корзун, магчыма ўдзел Д. Гаўхбэрга. Рабэзмас: І. Каспэрскі, Кобец, Фэдраў, Зэрэмба, Бэзэрзон, Каяд, Міхальскі, Сядашоў (перагрузка працы не дазваляе прыняць удзел у асноўнай камандзе). Мэдсантруд: С. Розэнталь, Кузьмінскі, Ліхачоў, Яцкоўскі, Эйнштэйн, Канд. Голуб, Астроўскі. Нарсувзязь: Баранавіч, Гардзёй, Гусак, Арлоў, Урбанавіч. Канд.: Ракоўскі, Якаўлоў. Друнары: Шукевіч-Траццякоў, Гр. Майзэль, Х. Зайчык, Мінін, Палеес. Канд.: Гольдзін, Бузілел. Тэагатыльшчыні: Савікоўскі, Барыштэйн, Паўловіч, Фрыдман, Фрыд.
 - Мэталісты: Гардон, Квілярэвіч, Лякоўскі, Бурдзёйскі, Заронаў, Элья.
 - Будаўнікі: Штэйн, Годуй, Родаў, Бэйліс, Канд. Гравно, Чыгуначнікі: Іваноў А., Вечар І., Буглаў Б., Міхотэ, Бэйліс І.
 - Нархарч: Шарэйка, Нехацаў, Юдзіп, Ігэль.
 - Транспартнікі: Ольхес, Башулер, Ізрайлевіч, Літвінаў, Кевіч, Хілько.
 - Гарбары: Клімбацкі, Кля Пахамжес, Дубровіч, Канд. Вайнаўф.
 - Дэраваапрацоўшчыні: Леўвіч, Фрыдман, Валыянскі, Канд.: Сэндэравіч, Брусер.
 - Харчавікі: Гурвіч, Брандт, Нусбава, Эльмід, Канд.: Сал...

рыства Ламбоки і вартуник Дранейскі прадстаі перад Аршанскім акруговым судом.

На глядзячы на тое, што Ламбоцкі і сьведзі на судзе даводзілі, што печку выпалілі яшчэ ў 5-6 гадзін вечару, а пажар здарыўся а 2-3 гадзіне уначы і такім чынам пажар ня мог выбухнуць ад печкі, суд прыгаварыў Ламбоцкага і Дранейскага да 1 году турмы з суровым адмежаваньнем.

Не дапамагло і тое, што Дранейскі даводзіў, што яму, як вартуні-

чаны дагавары і стухой і тракой—членаў саюзу і працуючых у гаспадарках муляка прамысловага тыпу. Пры гэтым неабходна дабівацца поўнага пераводу зарплата з натуральнай на грашовую.

Зусім слаба абхоплены дагаварамі гарадзкія пастухі. Ёсць выпадкі адмаўленьня сельскіх таварыстваў ад заключэньня на іх умоў. Райкомам саюзу і рабачымам паказана на неабходнасьць узмацненьня работ у гэтай галіне.

Заразлівыя захворваньні

За мінулы тыдзень а 9 на 15 красавіка на гор. Менску зарэгістравана 94 інфекцыйныя захворваньні (супроць 119 за павярэдзі), у тым ліку: брушны тиф і паратиф—3(4), шкарлатына—9(16), дыфтерія—3(5), азыр—3(46), трыпа—1(0), дызэнтарыя—1(0), грып—44(39), паратиф—1(2), рожа—2(4).

ПРЫЖЫТ

Вярхоўны суд устанавіў ікеідаваць права-засты сестраў ардынаваць пра-права прады бюро дзяржурстна.

1-ГА МАЯ І БЯСПРЫГУЛЬНЫЯ.

Дзіцячай камісіяй прыстававаць да 1-га мая вынесць 25-ці бяспрыгульных выхадцаў з дзіцячых дамоў і пераход іх на работу ў працазастыны і ў Меншэй. Вызначаны з 1-га мая будучы пасыланы на грамадзян работы дзеці дэклараванай беднаці.

РАЗЬМЕРКІВАНЬНЕ ПРЫ-БЫТКУ БЕЛКААПСАЮЗУ. Прыбытак Белкаапсаюзу за 1926-27 году сумо 118.027 руб. разьмеркаваны наступным чынам: у фонд беднаці 10.622 руб., фонд палепшальні быту служачых—10.622 руб., на каапаратывную асьвету—18.992 руб., на самалет імя беларускай каапаратыв—500 руб. і с. д.

КАСА АШЧАДНАСЬЦІ НА БЕЛАРУСІ

21. Якую карысьць каса ашчаднасьці прыносіць укладчыкам?

а) За захаваньне грошай каса ашчаднасьці плаціць процанты.

Калі грошы ляжаць дома, бля руху, яны не прыносяць ніякага прыбытку. Няма ад гэтага карысьці ні самому сабе, ні дзяржаве.

Каса ашчаднасьці плаціць 8 процантаў на простых укладах і 9 процантаў на тэрміновых (гэта такія ўклады, якія уносяцца на вызначаны тэрміны, на менш, чым на 3 месяцы);

б) Каса ашчаднасьці—надейнае месца для захаванья грошай.

Захоўваючы грошы ў касе ашчаднасьці, можна пазбавіцца згубы іх, паказы, або прапавы. Такія выпадкі ў нашым быце, нават і ў горадзе, ня толькі ў сялянскім быце, маюць месца вельмі часта;

в) Уклады захоўваюцца ў касе ў поўнай непорушнасьці.

Гаспадар укладу—сам укладчык. Апроч самога укладчыка ніхто ня можа атрымаць грошай з касы ашчаднасьці без даверанасьці. Уклад у касе ашчаднасьці ня можа быць арыштован. Судовыя органы могуць навалясьці арышт на уклад толькі ў выпадку, калі ўкладчык прыцягваецца да крымінальнай адказнасьці, калі ўнесены ў касу грошы вабыты шляхам злоўжываньяў;

г) Укладчыкі кас ашчаднасьці могуць перадаць свае ўклады кожнай асобе.

Па нашых законах спадчыну можна перадаваць толькі сваім блэйшым сваяком. У адносінах да ўкладчыка каса ашчаднасьці зрабавя выключэньне: свой уклад, які ашчаднасьці плаціць процанты, укладчык можа перадаць кожнай асобе па сваім жаданьні, хоць-бы яна і ня была з ёю ў сваяцтве;

д) Каса ашчаднасьці палічае ўкладчыку вядзеньне яго грашовых спраў.

Укладчык можа палажыць грошы ў касе ашчаднасьці на бягучы рахунак, тады ён мае магчымасьці рабіць праз касу ашчаднасьці свае разрахункі з іншымі асобамі або арганізацыямі, куды ён пачынае уносіць плацэжы, шляхам выдачы ім чэкаў. Каса ашчаднасьці аплатае вое гэтыя чэкі тэй асобе, якая іх прад'яўляе.

Укладчык можа і перадаць касе ашчаднасьці чэк на імя свайго брэўтара і прасіць перавесці належную суму з яго бягучага рахунку. Гэта пазбавляе ўкладчыка ад хадзьбы і можа зэканоміць яму час.

Гэта ўсё ёсць тая непасрэдная выгода, якая каса ашчаднасьці прадастаўляе ўкладчыкам. Апроч таго, каса ашчаднасьці карысна яшчэ тым, што яна перасяцрагае ад непатрэбных выдаткаў і прычына да беражлівасьці ў быце. Гэтае пиданьне было падрабязна высвятлена раней у першых нашых пытаньях.

Адказны рэдактар Я. АСЬМОЎ

ТЕАТРАЛЬНАЕ КІНО

Дзяржаўны Яўрэйскі Тэатр БССР

Субота, 23-га, нядзеля, 29 і панядзелак, 30 красавіка

В. Я. ГАЛАЎЧЫНЕР ПРЭМ'ЕРА!

„ПАТОМСТВА“ пастаноўка вўтара Маотані Е. М. Фрадкіна, С. К. Вішнявецка.

Пачатак роўна а 8 з пал. т. увеч. Білеты прадаюцца ў касе тэатру ад 12—2 і ад 5—9 тада. увеч. і ў рабочай касе ад 11 з пал.—2 і ад 4—6 тада увеч.

Грандыёзная праграма Гастролі славутага факіра непараўнанага На экран лепшая вывадка сэзону

ТАМА „ДОН ДЫЕГО І ПЭЛАГЕЯ“

ПРЭМ'ЕРА. СУБ'ЕКТЫВНЫ Б'ЯВІК. Найлепшая навадка з удзелам славутага кіно-артыста Осі Ясьвальд

„ЯЕ КАПРЫЗ“ у 8 частках Толькі 3 сэзоны.—Пачатак 1-га сэзону а 7 гадзіне 3 аўторна, 17 красавіка, замочыла аўтурны фільм

Кіно „Чырвоная Зорка“

„Пад абстрэлам эскадры“ Ад 24 красавіка

Анонс! „Чорны конвэрт“ 2 сэрты ў адзін сэзон

Кіно „Інтэрнацыянал“

1. Выдаткі аднойна паста-ноўна рэжысэра Фрэдэ Завур „Нарабэль на мялі“ у 8 частках

2. Вядомы тэатральны актывіст у лепшай вывадка сэзону

„ПРАЗ ПОЛЫМЯ“ вывадка ў 8 частках

СЕГОДНЯ 20 АПРЕЛЯ

КЛУБ КАРЛА МАРКСА

СЕГОДНЯ 20 АПРЕЛЯ

ПРОЩАЛЬНЫЙ КОНЦЕРТ ЗНАМЕНИТОГО 12-ЛЕТНЕГО ВИРТУОЗА-СКРИПАЧА

Бори Фелицианта

У ролях свободный художник **Б. Г. ГОЛИКМАН.**

Билеты продаются в театральной рабочей кассе, а в день концерта с 6 час. вечера в кассе клуба

ЗАОЧНЫЕ ПРОМЫШЛЕННО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ КУРСЫ „ПОЛИГЛОТ“

(Основ. в 1917 г.)

состоит в ведении С.-К. КрайОНО

ПРЕДМЕТЫ ПРЕПОДАВАНИЯ:

бухгалтерия, коммерческий вычисл., торг. корреспонденция, делопроизводство, исправление почерка, техн.-худож. черчение, машинно-строительное черчение, рисование, стенография и копирует (тефигуры).

Занятия посредством корреспонденции по почте специально составленными лекциями, ВПОЛНЕ ЗАМЕНЯЮЩИМИ УСТНОЕ ПРЕПОДАВАНИЕ. По окончании курса учащиеся получают удостоверение в специальном виде. Удостоверение в специальном виде.

На 1-ое ноября 1927 г. на курсах состоит свыше 15.000 учащихся.

Плата вносится от 1 до 3 рублей.

Требуются бесплатно проспекты, программы и условия.

Адрес: Работы на Дону „ПОЛИГЛОТ“

НА МАЙ АДКРЫТ ПРЫЁМ ПАДПІСКІ НА МАЙ

НА ГАЗЭТУ „ЗЬВЯЗДА“ (Орган ЦК КП(б)Б)

Умовы падпіскі: на 1 м-ц — 90 кап. | на 6 м-цаў—5 руб. —
„ 3 „ 2 р. 60 кап. | „ год — 9 „ 75 к.

Газета «Звезда» дае свайм падпісчыкам падаткам

Часопісь „БЕЛАРУСІ“ за 15 кап. на месца (замест 25 кап.)

Кантора «Звезды» прымае падпіску на часопісь **„ПОЛЫМЯ“**

Падпісная цэна: на 3 м-цы—2 р. 50 к. на 6 мес.—5 р. на 1 год—10 руб.

У МЕНСКУ: галоўнай к-рай газ. „ЗВЯЗДА“—Савенкая, № 63, 3-ці паверх, тэл. 7-81, штодзённа ад 9—3 гадз. у поўнаважаным галоўнай канторы і ўсімі паштова-тэлеграфнымі канторамі.

У ПРАВІНЦЫ: адпаведнымі выдавецтваў „Известия“ і „Правда“, адпаведнымі Беларускага дзяржаўнага ўрада, у поўнаважаным галоўнай канторы і ўсімі паштова-тэлеграфнымі канторамі.

ТРЕБУЙТЕ ВЕЗДЕ

натуральное кавказское минеральное воды с естественной углекислотой

„НАРЗАН“

знаменитого углекислого источника в Кисловодске. Освежающий, слегка возбуждающий и умеряющий жажду столовый напиток, не имеющий себе равного.

ЕССЕНТУКИ № 20

приятный, здоровый столовый напиток.

СТОЛОВЫЕ ВОДЫ

требуйте везде: в ресторанах, станционных буфетах, столовых и кооперативах.

ЛЕЧЕБНЫЕ: ЕССЕНТУКИ № 4, 17 и 18, Баталинскую, Смирновскую и Славяноводскую—во всех аптеках СССР.

Собственные склады Кавминэкспорта имеются во всех крупных губернских городах.

Проспекты-прейскуранты высылаются бесплатно правлением Кавминэкспорта.

Пятигорск, Советский просп., № 16.

ПРАДАЕЦЦА

папяровы ЗРЫЎ

і СТАРЫЯ ГАЗЭТЫ.

Зварочэцца ў Галоўную кантору газэты «ЗЬВЯЗДА»—Савенкая, 63, 3-ці паверх.

ПА СПРАВАХ

падпіскі і абвестак

званец па тэлефону 7-81

Згубленыя і ўкрадзеныя наступныя дакумэнты лічыць несапраўднымі:

Пашпарт № 171 Леўіва Ш. М., выд. міліцыяй ст. Люберцы, Ухтомск. пав. Мускаўскага губ. 1924

Пашпарт. кн. Шэфера Я. Я., выд. МПРК. 1925

Пашпарт Шэрашэўскай Ю. М., выд. Менск. міліцыяй. 1926

Пашпарт Блох С. З., выд. Менск. міліцыяй. 1927

Навдд. картка № 16.068 Сяцка Д. К., выд. Менакрэдыткома КП(б)Б. 1928

Пашпарт. кн. № 14 Райскай Х. А., выд. МПРК. 1929

Пашпарт. кн. № 2.939 Давімана Ш. М., выд. МПРК. 1930

Вучотн. конск. кн. Рэжэўскага Ф. В., выд. Заслаўск. РВК. 1931

Пашпарт. кн. Кіселя В. О., выд. Прыгарадн. канцэр. „Земляроб.“ 1932

Асобовае пасьведч. № 279.852 Капалаюка З. І., выд. к-рай 8 вуч. 1933

Чырвонаярм. кн. Зярова А. Д., выд. Менаэспрадмагам. 1934

Пашпарт. кн. Рубінштэйна С. Х., выд. МПРК. 1935

Пасьведч. Рапрыговіча М. Н. аб сканчэньні 5-й менск. сямігодкі 1936

Пашпарт. кн. № 11.059 Маўшовіча М. Г., выд. МПРК. 1937

Чл. білет Блох Х. Р., выд. саюзам краўцоў. 1938

Лекцыйна кн. Блох Х. Р., выд. Менаэспрадмагам. 1939

Лекцыйна кн. Пагорэлера Ц. І., выд. Менаэспрадмагам. 1940

Пасьведч. Паўленка П. І., выд. 1-м артылам аб зьніжэньні с.г. падатку. 1941

Пасьведч. Зяца С. В., выд. 2-м артылам аб зьніжэньні с.г. падатку. 1942

Чл. білет № 2.669 Леўішкай Г. М., выд. саюзам саўгандэлюж. 1943

Чл. білет Лева А. Л., выд. саюзам краўцоў. 1944

Радые-перадача

21-га, субота

6.00—8.30—„Беларускі піянер на радые“

6.30—7.10—Беларуская радые-газета (з яўрэйскім аддзелам).

7.10—7.40—Навукова-папулярная гуртарка на тэму: „Псыха-тэхніка і выбар прафэсіі“. Докл. Гайвароўскі.

7.40—8.10—Даклад ЦЗС на тэму: „Што зрабіў с.г. цэнтральны склад да пасеўнай кампаніі“. Докл. Еудакімаў.

8.10—10.00—Канцэрт.

Катыроўка пазык

Сёньня Дзяржбанк і ўсе крэдытныя ўстанавы і касы ашчаднасьці працягваюць і супаляюць аблігацый пазык на наступных умовах:

Абл. і дзярж. паз.: прад.—4 р. 62,5 к., пак.—4 р. 60,5 к.; 2 паз.: прад.—4 р. 97,5 к., пак.—4 р. 95,5 к.; 2 сел. паз.: прад.—5 р.; 3 сел. паз.: прад.—5 р. 03,5 к., пак.—5 р. 01,5 к.; 10-проц. паз. 1927 г.: прад.—25 р. 23 к., пак.—25 р. 13 к.; паз. 1926 г.: прад.—120 р., пак.—113 р.; 12-проц. паз.: прад.—104 р. 63 к., пак.—104 р. 53 к.; 6-проц. паз. індустр.: прад.—24 р. 41,5 к., пак.—24 р. 31,5 к.

Паведамленьні

У пятніцу, 20 красавіка, а 6 гадз. увечары, у памяшканьні Мен. акругома КП(б)Б, адбудзецца нарада т.т. вышэйшаўшых у вёску.

Выклікаюцца т.т. Гэршон, Залін, Хлеўнікаў, Казак, Тамашэўскі, Козель, Бягунь, Нахільніцкі, Пяско, Рэмізаў, Здановіч, Карначоў, Вашкевіч, Шнітка, Нарокаў, каровікаў, Гандарык, Аўчынікаў, Прафарансаў Радкевіч. Яўка абавязкова.

У суботу, а 7-й гадзіне увечары, у памяшканьні клубу Карла Маркса, адбудзецца лекцыя тав. Успенскага на тэму: „Сьвятлаістаўства“. Пасьля лекцыі—кіно-фільм. Уваход на выданых білетах.

—Групком Прадасьвета № 3 паведаляе, што па адбыўшымся агульным сходзе сяброў саюзу 7 красавіка г.г., адбудзецца ў суботу, 21 красавіка, а 8-й гадзіне увечары, у памяшканьні 3-й школы на 4-м паверсе (Міхайлаўска вул., д. № 4). Просьба выліца абавязкова і без спазьненьня.

—Сёньня, 20 красавіка, а 8 з пал. гадз. увеч. у памяшканьні падгабітэту Дому Асьветы (Камун. 19) адбудзецца вясельнае пад. сэканіі навуц. т-ва БДУ. На павестьні дні даклад Р. А. Розенберг-Вальфсон на тэму: „Шляхі староў і новаў пэдагагіі“.